

# GŁOS LUDU

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK V WARSZAWA — ŚRODA 24 LISTOPADA 1948 R. Nr 324 (1425)

## UCHWAŁY PLENUM KC ZZ

### Tow. OCHAB — PRZEWODNICZĄCYM KC ZZ Tow. ĆWIK — SEKRETARZEM GENERALNYM

Dnia 23 bm. obradowało w stolicy plenum Komisji Centralnej Związków Zawodowych. Plenum wysłuchało referatu przewodniczącego KCZZ — Kazimierza Witaszewskiego o obecnej sytuacji w polskim ruchu zawodowym (streszczenie podajemy na str. 4-5) oraz referatu sekretarza KCZZ — Bolesława Geberta o sytuacji w międzynarodowym ruchu zawodowym.

W szerokiej dyskusji nad referatami omówiono obecne zadania związków zawodowych. Na czoło wysunęła się sprawa upowszechnienia współzawodnictwa pracy. Podkreślono, że związki zawodowe niedostatecznie pracują nad uaktywnieniem robotników. Pozytywnie oceniano przebieg akcji inicjowanej przez górników kopalni Zabrze—Wschód z okazji Kongresu Zjednoczeniowego.

Plenum uchwaliło zwołać kongres krajowy związków zawodowych w dniach od 16 do 20 marca 1949 roku. Przyjęto następującą uchwałę: Plenum KCZZ zatwierdza sprawozdanie Tow. Kazimierza Witaszewskiego oraz wyraża podziękowanie i uznanie za zasługi, położone przy budowie i rozwoju odrodzonego ruchu zawodowego, za rzetelną pracę i hart klasowy, wykazany w służbie dla klasy robotniczej i państwa ludowego. Jednocześnie Plenum życzy tow. Kazimierzowi Witaszewskiemu, oraz przechodzącym na inny odcinek pracy tow. Adamowi Kuryłowiczowi, Józefowi Sześcińskowi, Stefanowi Matuszewskiemu dalszej owocnej pracy na nowym posterunku dla dobra klasy robotniczej i urzeczywistnienia socjalizmu w naszym kraju.

W świetle samokrytyki. O szkolnictwie zawodowym i ba zle ideologicznej pracy szkolnej str. 3. Na marginesie wielkiej debaty w parlamencie francuskim, OSZCZERCZY ZDEMASKOWANI — str. 3.



Robotnicy całego kraju wykonują z entuzjazmem zobowiązania przedkongresowe.

Omalając współpracę z ruchem zawodowym innych krajów, stwierdzono, że polski ruch zawodowy za mało zaznajamia związkowców innych krajów z naszymi osiągnięciami. Następnie sekretarz KCZZ Józef Kofman poinformował uczestników plenum o zasadach regulacji plac pracowniczych.

Plenum KCZZ przyjęło uchwałę w sprawie zmian personalnych w kierownictwie ruchu zawodowego. Plenum przychyliło się do próby przewodniczącego KCZZ — Kazimierza Witaszewskiego, sekretarza generalnego KCZZ — Adama Kuryłowicza, wiceprzewodniczącego KCZZ — Józefa Sześcińskiego i sekretarza KCZZ — Stefana Matuszewskiego i zwolniło ich

z zajmowanych stanowisk w KCZZ w związku z objęciem innych prac. Plenum postanowiło powołać na przewodniczącego postać Edwarda Ochab, na sekretarza generalnego — postać Tadeusza Ćwika, na wiceprzewodniczącego — Aleksandra Burskiego (przewodniczącego Zw. Zaw. Włókniarzy) na sekretarza KCZZ — Irene Piwowarską (wiceprzewodniczącą Zw. Zaw. Włókniarzy) i Edwarda Walaszczaka (sekretarza generalnego Zw. Zaw. Samorządowców).

W dalszym ciągu z całego kraju napływają meldunki o wykonaniu rocznego planu: PAŃSTWOWY PRZEMYSŁ FERMENTACYJNY zameldował, że w dniu 10 października br. wykonany został roczny plan produkcji octu spirytusowego 6-procentowego, osiągając wysokość 7.130.000 ltr. Roczny plan produkcji piwa wykonany został w dniu 11 bm, osiągając 1.204.000 hektolitrow. PAŃSTWOWA HUTA SZKŁA KRYSZTAŁOWEGO w Ustroniu Śląskim wykonała w dniu 15 bm roczny plan produkcji według planowanej wartości.

## WALKA

### O CZYSTOŚĆ SZEREGÓW PARTYJNYCH

Akcja oczyszczania szeregów partyjnych nie została jeszcze całkowicie zakończona i przedwczesne byłoby robienie ogólnego jej bilansu. Można już jednak wyprowadzić pewne wnioski z jej dotychczasowego przebiegu. Pierwszy i najważniejszy wniosek polega na tym, że walka o czystość szeregów w ogromnej mierze przyczyniła się do uaktywnienia całej Partii, do wzmożenia pracy wszystkich organizacji dołowych, do szybkiego wzrostu uświadomienia masy członkowskiej. We wszystkich kołach partyjnych odbyły się w ciągu ostatnich kilku tygodni specjalne zebrania poświęcone oczyszczeniu Partii od obcych i wrogich elementów. Setki tysięcy towarzyszy brało czynny udział w omawianiu tej sprawy i w demaskowaniu obcych Partii jednostek.

## 40 km od Nankinu — 20 km od Tien-Tsinu

### 18 dywizji Kuomintangu — rozbitych w ciągu 4 dni

#### Nowe sukcesy Chińskiej Armii Ludowej

W wyniku drugiej fazy ofensywy wojsk ludowych powstały trzy główne fronty, a to: 1) w rejonie Suzou z tym, że największe nasilenie walk no tuje się na wschód od miasta; 2) w północnej części prowincji Anhwei i 3) na południe od miasta Suhsien, wzdłuż głównej linii kolejowej, łączącej miasta Tientsin i Pukow. Otoczone na wschód od Suzou wojska nacjonalistyczne podejmują rozpaczywe próby przebiecia się przez żelazny pierścień w kierunku zachodnim. Na froncie północnym czołowe komuny ludowe, walczące w rejonie Pekin — Tientsin, znajdowały się w odległości zaledwie 20 km od Tientsinu.

## 52 rocznica urodzin

### PREZYDENTA GOTT WALDA

W poniedziałek 22 bm. w przeddzień 52 rocznicy urodzin prezydenta Gottwalda, liczne delegacje robotników i pracowników przybyły na zamek Hradczy w Pradze, wpisując się do księgi pamiątkowej. Podano oficjalnie do wiadomości, że z dniem 1 stycznia 1949 r. nastąpi połączenie miasta Zlín z trzema sąsiednimi miejscowościami w jedną całość. Nowe miasto, będące centralnym ośrodkiem przemysłu morawskiego, otrzyma nazwę Gottwaldowo.

## Nowe banknoty 1000-złotowe

### wejdą w obieg 1 grudnia br.

Z dniem 1 grudnia 1948 r. Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu nowe bilety bankowe 1000-złotowe 3 emisji z datą Warszawa 15 lipca 1947 r., podpisane przez Prezesa, a czelonego Dyrektora i Szarbnika. Bilety te wykonano są na papierze białym z odcieniem jasno-kremowym i zaopatrzone są w znak wodny, przedstawiający dużą stylizowaną literę „W”. Nowy bilet 1000-złotowy posiada wymiar 182x97 mm. Całość utrzymana jest w kolorze brązowym na tle oliwkowo-zielonym. Środek rysunku strony przedniej przedstawia postać robotnika przemysłu metalowego, strony odwrotnej — widok wyobrażający zakład przemysłowy.

## PROTEST

### przeciwko wydaleni

#### ZMP owców z internatu w Kielcach

W gimnazjum i liceum szkoły średniej dla dorosłych w Lublinie, odbyło się zebranie młodzieży zorganizowane przez członków ZMP, na którym przedyskutowano sprawę wydalenia 9 uczniów członków ZMP, z internatu gimn. im Św. Stanisława Kostki w Kielcach za przynależność do organizacji młodzieżowej. Zebrani, po wysłuchaniu przemówień uchwalili rezolucję, w której protestują przeciw wydaleni kolegów z internatu kieleckiego gimnazjum za przynależność do ZMP.

## WOJ. SZCZECIŃSKIE

### Na konferencji oświatowych PPR

Na konferencji oświatowych PPR Pomorza Szczecińskiego wybrano, w Choszczynie — tow. Hieronima Niewiadomskiego, sekretarza OKZZ w Szczecinie; w Człuchowie tow. Napieracza, pierwszego sekretarza Komitetu Powiatowego PPR w Kolobrzegu tow. Finkelsztajna z KC PPR i chłopkę tow. Marię Benkowską; w Kamieniu tow. Seweryna Marińskiego, kierownika Wydz. Organizacyjnego KW PPR w Myśliborzu tow. Jańkowskiego, pierwszego sekretarza KP w Starogardzie tow. Pehorille, członka egzekutywy KW i tow. Staromłyńskiego, pierwszego sekretarza KP, w Złotowie tow. Anstola Wolicyczyka, pierwszego sekretarza KP i chłopka tow. Jana Zamorskiego; w Świnoujściu tow. Janusza, pierwszego sekretarza KP w pow. Szczecim tow. Czesław Waslewską, wojta gminy; w Nowogardzie tow. Aleksandra Szanajawskiego, kierownika Wydz. Propagandowego KW i tow. Krystynę Tymosz, przewodniczącą pracy z majątku Ostrzyca II; w Gryflinie tow. Feliksa Lorka, drugiego sekretarza KW; w Dębnie tow. Pelagie Lewińską, chłopkę; w Świnoujściu tow. Aleksandra Socha, komendant woj. Komendy MO w Szczecinie, a w Miastku tow. Ignacego Sobkowiaka, robotnika.

## WOJ. POMORSKIE

### Szczególnie uroczysty charakter

miała przedkongresowa konferencja nijska PPR w Grudziądzu. Przedstawiciel KC PPR, wiceminister komunikacji tow. Balicki oraz przedstawiciel KW PPR, tow. Adamowicz wygłosili referaty na temat sytuacji międzynarodowej i konsolidacji postępowych sił demokratycznych w całym świecie.

## WOJ. SZCZECIŃSKIE

### Wybrani zostali: tow. tow. wiceminister komunikacji

Balicki, Józef Niedzwiedzki — kierownik wydziału ekonomicznego KW PPR w Bydgoszy, Remigiusz Waberski — pierwszy sekretarz MK PPR w Grudziądzu, znany działacz robotniczy, Feliks Kostrzyński — sekretarz komitetu wydziałowego PPR przy fabryce Pe-Pe-Ge i członek komitetu nijskiego PPR w Grudziądzu, Władysław Jasiński, robotnik, przewodnik pracy, sekretarz komitetu fabrycznego PPR przy fabryce „Hezfeld i Victorius”, Rudolf Pasowicz — robotnik, przewodnik pracy, formiarz fabryki „U-ńia” w Grudziądzu.

## WYKONALISMY ZOBOWIĄZANIA

Minister przemysłu i handlu tow. Hilary Minc przesłał do Centralnego Zarządu Przemysłu Papierniczego depeszę treści następującej: „Dziękuję Dyrekcji i wszystkim pracownikom Mysłzkowskich Zakładów Papierniczych za wykonanie do dnia 2 listopada 1948 roku — rocznego planu produkcji. Wykonanie planu produkcji zapewni szybkie pokonanie zniszczeń wojennych, rozbudowę przemysłu i wzrost dobrobytu mas pracujących. Życzę wszystkim pracownikom dalszego powodzenia w ich wysiłkach budowy szczęśliwej przyszłości kraju”.

## PRZEMYSŁ ZAPALCZANY

W dniu 20 listopada br. Państwowy Monopol Zapalczany wykonał plan produkcji na rok bieżący w wysokości 197.300 sztuk (po 240.000 sztuk zapalek) wartości wg cen 1937 r. — 71.248.291 złotych.

## ZAKŁADY PRZEMYSŁU MINERALNEGO

Zjednoczenie Przemysłu Ceramiki Technicznej i Szlachetnej, w Radomiu wykonało roczny plan produkcji w dniu 8.11 br. Zjednoczenie Przemysłu Wapienniczego Śląska Dolnego w Wojcieszowie wykonało plan roczny w dniu 11 listopada br.

## ELEKTROWNIA „BĘDZIN”

Elektrownia Okręgowa Zagłębia Dąbrowskiego w Będzinie wykonała w dniu 21 bm. roczny plan produkcji, wytwarzając 102.600 tys. kWh energii elektrycznej. Przybliżona wartość produkcji według cen z 1937 r. wynosi ponad 10 mil. złotych.

## PRZEMYSŁ BAWELNIANY

Załoga PZPB Nr 3 wykonała w dniu 18 bm. dzienny plan produkcji w przędzalni cienkoprzędnej w 110 proc., w przędzalni średniej w 116 procent i w tkalni w 104 proc.

## PRACOWNIOWI MIEJSKICH ZAKŁADÓW ELEKTRYCZNYCH

w Wrocławiu wykonali już całkowicie odbudowę sieci kablowej wysokiego napięcia, której zakończenie planowane było na wiosnę 1949 r. odbudowa sieci rozdzielczej w koloniach robotniczych Pilzycze i Hermanowo jest na ukończeniu.

# WYBIERAMY DELEGATÓW NA KONGRES ZJEDNOCZENIOWY

W dalszym ciągu napływają wiadomości o przebiegu konferencji wyborczych na Kongres Zjednoczeniowy oraz o wybranych na Kongres delegatach.

## WOJ. SZCZECIŃSKIE

Wybrani zostali: tow. tow. wiceminister komunikacji Balicki, Józef Niedzwiedzki — kierownik wydziału ekonomicznego KW PPR w Bydgoszy, Remigiusz Waberski — pierwszy sekretarz MK PPR w Grudziądzu, znany działacz robotniczy, Feliks Kostrzyński — sekretarz komitetu wydziałowego PPR przy fabryce Pe-Pe-Ge i członek komitetu nijskiego PPR w Grudziądzu, Władysław Jasiński, robotnik, przewodnik pracy, sekretarz komitetu fabrycznego PPR przy fabryce „Hezfeld i Victorius”, Rudolf Pasowicz — robotnik, przewodnik pracy, formiarz fabryki „U-ńia” w Grudziądzu.

## WOJ. POMORSKIE

Szczególnie uroczysty charakter miała przedkongresowa konferencja nijska PPR w Grudziądzu. Przedstawiciel KC PPR, wiceminister komunikacji tow. Balicki oraz przedstawiciel KW PPR, tow. Adamowicz wygłosili referaty na temat sytuacji międzynarodowej i konsolidacji postępowych sił demokratycznych w całym świecie.

## WOJ. SZCZECIŃSKIE

Wybrani zostali: tow. tow. wiceminister komunikacji Balicki, Józef Niedzwiedzki — kierownik wydziału ekonomicznego KW PPR w Bydgoszy, Remigiusz Waberski — pierwszy sekretarz MK PPR w Grudziądzu, znany działacz robotniczy, Feliks Kostrzyński — sekretarz komitetu wydziałowego PPR przy fabryce Pe-Pe-Ge i członek komitetu nijskiego PPR w Grudziądzu, Władysław Jasiński, robotnik, przewodnik pracy, sekretarz komitetu fabrycznego PPR przy fabryce „Hezfeld i Victorius”, Rudolf Pasowicz — robotnik, przewodnik pracy, formiarz fabryki „U-ńia” w Grudziądzu.

(Ciąg dalszy na str. 2-jej)

na tematy

DZIAŁANIA

Na konferencji agentów...

Wiele się już mówiło i pisało o reakcyjnej roli amerykańskich związków zawodowych. Zarówno o tych gorzszych, zrzeszonych w American Federation of Labour, jak i o tych „lepszych”, zjednoczonych w Congress of Industrial Organizations. Obecnie odbywa się w Cincinnati konferencja delegatów...

Dopiero co zakończyły się wybory na prezydenta Stanów Zjednoczonych. Wziewając nastroje mas amerykańskich, prezydent Truman sam w ostatnim okresie swojej kampanii przedwyborczej powstrzymał się od historycznej kampanii antykomunistycznej, która w Stanach Zjednoczonych wymierzona jest przeciwko wszystkim, co pachnie najlżej, szym chociażby liberalizmem. Teraz, po wyborach, zbiera się organizacja, która pretenduje do tego, aby reprezentować policjantów amerykańskich. I cóż się okazuje?

Nie licząc się w najmniejszym stopniu z tym, że masy amerykańskie na pewno nie pragną powrotu do historii antykomunistycznej, AFL prowadzi swoje obrady pod hasłem nagonki antykomunistycznej. Stare, wytrawne wygi burżuazyjne, ludzie, którzy całe swoje życie strawili na służbie własnego kapitału, ubiegają dzisiaj Trumanem w hasłach antykomunistycznych! Nawet nie czeka, aż prezydent sam powróci po wyborach do głoszenia tych jawnie antydemokratycznych hasel; usiłuje nie wyrzekać go w tym.

Jak wiadomo, jedną z podstawowych przyczyn zwycięstwa Trumanem było również to, że właściwie udawał on odwrót od hasel swojej polityki zagranicznej. Masy amerykańskie pragną pokoju, pragną porzucenia zawiązków Radziec, kim Truman przechręcił w ostatnim okresie przedwyborczym tę część hasel Wallace'a i dzięki temu wygrał.

I znów — lokaje wyprzedzają swego pana. Nie czekając nawet, aż Truman zupełnie jawnie odzega się od tego, co głosił przed wyborami, liderzy AFL w Cincinnati sami głoszili konieczność realizowania doktryny Trumanem i planu Marshalla, to znaczy tych dwóch elementów, które razem stanowią amerykańską politykę imperialistycznego oparcia na służbie Wallacem i dzięki temu wygrał.

Nie mamy specjalnych złudzeń co do postawy samego Trumanem po wyherach, ale czyż nie jest charakterystyczny ten pospólski, jaki zdradza, lokaje kapitalizmu amerykańskiego w szeregach amerykańskiej klasy robotniczej? Czyż nie jest wyjątkowe, że organizacja, pretendująca do miana robotniczej, nie broni na swoim kongresie strajkujących i walczących bohaterów górników francuskich, lecz przeciwnie — atakuje ich w brutalny, ordynarny sposób?

Jakich jeszcze trzeba dowodów na to, że agenci burżuazji w szeregach robotniczych osiągnęli już dno upadku?

Tylko uwzględnienie słusnych postulatów górników może zakończyć akcję strajkową Federacja górników wzywa do wzmożenia walki

PARYŻ, 23.11 (PAP). W 8 tygodniu strajku górników, sytuacja przedstawia się jak następuje:

W zagłębiu Nord zanotowano dalszy spadek zjazdów do szybów w okęgach Auchy, Brusy, Noeux, Bethune i Valenciennes.

W Kieumacie (Francja środkowa) odbył się 21-godzinny strajk protestacyjny przeciwko aresztowaniu górników.

W Meneau les Mines liczba strajkujących od ub. poniedziałku powiększyła się o 1.550 osób.

W zagłębiu Gard liczba strajkujących wzrosła o 800 osób. W zagłębiu Mozell oraz Carmaux zanotowano dalszy spadek przystępujących do pracy.

W Bedareux (departament Herauld) dyrekcja kopalni przeprowadziła tajne referendum wśród strajkujących, na 172 głosujących — 147 wypowiedziało się za kontynuowaniem strajku a zaledwie 23 za podjęciem pracy.

Represje rządu wobec strajkujących trwają z nieustanną siłą. Minister sprawiedliwości Andre Marie, wezwał prokuratorów z okęgów górniczych, gdzie doszło do zająć, by „spolegowali” represje wobec zatrzymanych górników. Liczba górników aresztowanych pod pretekstem „pogwałcenia wolności pracy” sięga 1.250 osób. 350 górników otrzymało już wyroki sądowe.

KOMUNIKAT FEDERACJI ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH GÓRNIKÓW

Federacja Związków Zawodowych Górników ogłosiła komunikat, w którym wyraża uznanie strajkującym górnikom za ich bohaterką postawę w 8 tygodniu strajku.

Komunikat ostro występuje przeciwko represjom policyjnym, apeluje uroczyście do sumienia wszystkich uczciwych Francuzów, by domagali się przeprowadzenia śledztwa i ukarania winnych karygodnych zająć.

Podkreślając, że jedynie uwzględnienie słusnych postulatów górników może zakończyć akcję strajkową — komunikat wzywa górników do wzmożenia walki, w celu przyspieszenia zwycięstwa.

W Marsylli ponad 3.000 marynarzy kontynuuje 24 dzień akcji strajkowej. 60 okrętów jest unieruchomionych w porcie. Żołęgi okrętów „Athos II” oraz „Tamara”, które wpływają w środę do portu, zapowiedziały przyłączenie się do strajkujących.

W porcie Rouca trwa strajk, rozpoczęty 6 dni temu. 20 okrętów jest unieruchomionych.

W okęgach Nord oraz Pas de Calais, personel holowników oraz berlinek motorowych zapowiedział na środę strajk protestacyjny przeciwko sankcjom, jakie wymierzono maszynistom za ich odmowę pracy w niedzielę.

Na mocy dekretu z dnia 20 bm. — rząd zwolnił z zajmowanych stanowisk dwóch członków rady administracyjnej kolei państwowych, przedstawicieli Krajowej Federacji Kolejarzy, Tournemalne i Crapier, zawieszono tych uprzednio decyzją ministra Pineau.

Podkreśla się, że rząd usiłuje wyeliminować z administracji państwowej wszystkich działaczy związkowych, występujących w obronie interesów mas pracujących.

W Dunkierce odbył się we wtorek 24-godzinny strajk protestacyjny przeciwko aresztowaniu 4 działaczy związkowych, osadzonych w więzieniu wbrew zapewnieniom prefekta, że wobec strajkujących nie będą stosowane represje.

W mieście znacznie wzmożono siły policyjne. Place publiczne oraz główne arterie patrolowane są przez oddziały policji pieszej i samochodowej pancerne.

W porcie zamarło życie. Strajk objął m. inn. przedsiębiorstwa metalurgiczne, zakłady włókiennicze, przedsiębiorstwa budowlane Zakładowe w porcie akrety wyładunku wojsko.

W poniedziałek odbyły się ponowne rozmowy przedstawicieli Federacji Związków Zawodowych Robotników Portowych z dyrektorem gabinetu ministra transportu, Le Henaffem. W środe minister transportu Pineau przyjmie przedstawicieli pracodawców, po czym odbędzie się dalsze rozmowy z przywódcami władz związkowych.

Katolicy i „socjaliści” belgijscy klócą się o stanowisko marshallowskiego lokaja Spaak nie mógł utworzyć rządu

BRUKSELA, 23.11. (PAP). We wtorek wieczorem Spaak oświadczył, że nie zdołał utworzyć nowego rządu belgijskiego. Spaak złożył to oświadczenie po 3-dniowych rozmowach z przedstawicielami swej własnej partii socjalistycznej i stronnictwa katolickiego. Dodał on, że nie może na razie wyjasnić przyczyn fiaska, dał jednak do zrozumienia, że odpowiedzialność ponosi stronnictwo katolickie.

Misję utworzenia nowego rządu otrzymał z kolei Gaston Eyskens, minister finansów w dotychczasowym

rządzie koalicyjnym, członek stronnictwa katolickiego. Kryzys rządowy w Belgii trwa już 5 dni.

Minister kolonii w dotychczasowym rządzie Pierre Wigny oświadczył, że główną przyczyną, która spowodowała niepowodzenie wysiłków Spaaka w kierunku utworzenia nowego dwupartyjnego rządu, były rozbieżności między socjalistami a katolikami na tle planu Marshalla. Każde z tych stronnictw chciało uzyskać kontrolę administracyjną nad wykonywaniem tego planu w Belgii.

Anglosasi stosują dyskryminację polityczną w ONZ stanowisko delegacji polskiej w sprawie przyjmowania nowych członków

PARYŻ, 23.11 (PAP). Zabierając głos na popołudniowym posiedzeniu specjalnej Komisji Politycznej ONZ, delegat polski minister Suchy wygłosił dłuższe przemówienie w sprawie przyjmowania nowych członków do Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Delegat polski poddał szczegółową analizę opinii doradców szwedzkiego Trybunału Sprawiedliwości, dotyczącej prawa członków ONZ do stawiania warunków przyjęcia nowych kandydatów. Wyopowiadając się przeciwko stawianiu takich warunków, delegat polski poddał w szczególności krytyce stanowisko delegacji amerykańskiej i stwierdził, że w sytuacji obecnej politycznej, gdy chodzi o przyjęcie do ONZ Albanii, Bułgarii, Węgier, Rumunii i Mongolskiej Republiki Ludowej.

Stawianiu to jest pogwałceniem ducha i litery Karty Narodów Zjednoczonych.

Delegat polski podkreślił, że Stany Zjednoczone i Anglia nadal stosują dyskryminację wobec pewnych państw, a faworyzują inne i wywierają nacisk na członków ONZ, by nie dopuścili do przyjęcia państw demokratycznych ludowej.

Jednym z najskrajszych przykładów dwulicowego stanowiska USA i Wielkiej Brytanii była sprawa Austrii. Tak Stany Zjednoczone, jak i Wielka Brytania całkowicie poparły tę kandydaturę, mimo iż rząd austriacki podlega w znacznym stopniu

Sojuszniczej Komisji Kontroli. Z jednej wlece strony Stany Zjednoczone i Wielka Brytania popierają kandydatury państw, które nie tylko nie są zupełnie suwerenne, lecz z którymi nie zawarto traktatu pokojowego, z drugiej zaś strony odnawiają przyjeścia takich państw, z którymi traktat pokojowy już zawarto i które walczą przeciwko hitleryzmowi.

W toku obrad specjalnej Komisji Politycznej nad sprawą przyjmowania nowych członków przemawiał również delegat radziecki Wyszyński, polecając dyskryminację polityczną, stosowaną wobec państw demokratycznych ludowej, przy jednoczesnym faworyzowaniu innych państw.

Stwierdził on, że tego rodzaju stanowisko pozostaje w sprzeczności z Kartą ONZ.

POLSKA I WĘGRY kroczą wspólną drogą ku socjalizmowi

Z pobytu gości węgierskich w Warszawie

Członkowie delegacji węgierskiej, przybyłej do Warszawy w związku z Tygodniem Przyjaźni Polsko - Węgierskiej w godzinach rannych dnia 23 bm. obecni byli na otwarciu wystawy Urbanistycznej i Odbudowy Węgierskiej.

Po południu odbyły się spotkania po szczególnych grup delegacji węgierskiej — naukowców, artystów, działaczy związkowych i in. z ich kolegami polskimi.

W godzinach popołudniowych przewodniczący delegacji węgierskiej prof. J. Lukacs wygłosił na Uniwersytecie Wars. dla przedstawicieli polskiego świata naukowego odczyt na temat egzystencjalizmu.

W dniu 23 bm. w salach SARP-u odbyło się uroczyste otwarcie wystawy węgierskiej urbanistycznej i odbudowy, zorganizowanej w ramach Tygodnia Przyjaźni Polsko - Węgierskiej.

Na otwarciu przybyli: minister odbudowy — Kaczorowski, minister kultury i sztuki — Dybowski, wiceminister zdrowia — Sztachelski, prezydent m. st. Warszawy — Tolwiński, węgierski poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny w Polsce — Bela Sasto, członkowie delegacji węgierskiej, przybyłej z okazji Tygodnia Przyjaźni Polsko - Węgierskiej, a czele oraz liczni przedstawiciele świata kulturalnego stolicy.

Dział historyczny wystawy przedstawia główne stadia rozwoju narodu węgierskiego, przy czym położono duży nacisk na wspólnotę walki wywoleńczej polskiej i węgierskiej klasy robotniczej.

W dniu 23 bm. odbyło się w sali Domu Kultury Zw. Zaw. Pracowników Budownictwa spotkanie, bawia-

cej w Warszawie delegacji węgierskiej związków zawodowych z warszawskim aktywnym związkowym. Gości powitał w imieniu Rady Związków Zawodowych m. st. Warszawy, wiceprzewodniczący Siwczynski.

Następnie zabrał głos, entuzjastycznie witany przez zebranych — sekretarz generalny węgierskiego zw. zaw. metalowców — Józef Mekis. Naszkicował obecną sytuację na Węgrzech, omówił on szeroko przyczyny, dzięki którym możliwe były wielkie osiągnięcia narodu węgierskiego.

Mówca podkreślił olbrzymią pomoc, jaką otrzymał naród węgierski od narodów radzieckich.

Mówiąc o Polsce, p. Mekis podkreślił ogromne osiągnięcia w odbudowie naszego kraju. Ocenił na pozytywnie strukturę organizacyjną związków zawodowych, wskazując na duże postępy w dziedzinie kulturalno-oświatowej, akcji socjalnej itp.

W toku ożywionej dyskusji omówiono również ruch spółdzielczy i współzawodnictwa pracy na Węgrzech.

Marsz. MALINOWSKI odznaczony Orderem Lenina

MOSKWA, 23.11. (PAP). — Prezydium Rady Najwyższej ZSRR odznaczyło marszałka Malinowskiego Orderem Lenina za zasługi poniesione dla państwa i sił zbrojnych Związku Radzieckiego. Odznaczenie zbiegło się z 50 rocznicą urodzin marszałka Malinowskiego.

Wycieczka lekarzy polskich w Moskwie Zapoznaj się z osiągnięciami ZSRR

MOSKWA, 23.11. (PAP). Od dwóch miesięcy przebywa w Moskwie grupa polskich lekarzy, której przewodniczy dr Sierpiński. Lekarze polscy zapoznają się ze zdobyciami radzieckiej wiedzy lekarskiej i z organizacją lecznictwa w ZSRR. Lekarze polscy specjalizują się w znanym Instytucie Neuro - Chirurgicznym im. Burdenki, w Instytucie Chirurgii Ogólnej, Psychiatrii i innych dziedzinach wiedzy medycznej.

Dr Sierpiński w wywiadzie udzielonym korespondentowi PAP stwierdził, że lekarze polscy otoczeni są w Moskwie troskliwą opieką radzieckich koleżanek. Podkreślił on, że organizacja służby zdrowia w ZSRR wywarła na lekarzach polskich olbrzymie wrażenie, nie tylko ze względu na doskonałość urządzenia i stosowanie najbardziej nowoczesnych metod leczniczych, lecz również z uwagi na otoczenie opieką lekarską każdego obywatela radzieckiego.

„Na przykładzie lecznictwa w ZSRR przekonał się — powiedział dr Sierpiński — co oznacza w ZSRR troska o człowieka.”

Wycieczka lekarzy polskich została je w Moskwie do 8 grudnia br. po czym przed wyjazdem do kraju uda się do Leningradu.

Specjalne ulgi w opłacie czynszowej dla Ziemi Odzyskanych i Gdańska

Nowe przepisy wykonawcze do dekretu o najmie lokali

Uwzględniając warunki gospodarcze i mieszkaniowe na Ziemiach Odzyskanych w m. Gdańsku i pow. gdańskim, Rada Ministrów uchwaliła na posiedzeniu w dniu 20 bm. rozporządzenie do dekretu o najmie lokali, dotyczące specjalnie tych obszarów.

Pragnąc przyjąć z pomocą oddadły tam ziemleńnikom, drobnym kupcom, którzy uruchamiali swe przedsiębiorstwa w trudnych gospodarczo warunkach, rozporządzenie rozszerza ulgi, przewidziane dekretem i postanawia, iż na obszarze Ziemi Odzyskanych, m. Gdańska i pow. gdańskiego stawki wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej od lokali użytkowych obniżone będą o 25 proc.

Obniżka ta na tych obszarach ma charakter powszechny, z tym jedynie

zastrzeżeniem, że nie będzie ona stosowana do tych lokali użytkowych, które na podstawie poprzednio wydanych przepisów korzystały w poszczególnych przypadkach, z większej niż 25 proc. obniżki na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej.

Ponadto rozporządzenie Rady Ministrów przyznaje szczególną ulgę rzemieślnikom, prowadzącym drobne warsztaty oraz pracownikom fachowym służby zdrowia (lekarzom, dentystom, felczerniom, położnym, pielęgniarkom, technikom dentystrycznym i weterynaryjnym), których szczególny brak jeszcze odczuwa się w wielu miejscowościach Ziemi Odzyskanych.

Bienieśliący ci i pracownicy służby zdrowia, osiedlając się na obszarze Ziemi Odzyskanych, w ciągu jednego roku od dnia pierwotnego rozpoczęcia swej działalności zawodowej na tych terenach — będą opłacali czynsz za lokal mieszkalny tylko w wysokości takiej, jaka obowiązywała dla takiego lokalu przed dniem 1 września 1948 r. Poza tym lokale użytkowe tych rzemieślników i pracowników służby zdrowia, zwolnione będą w ciągu tegoż roku od wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej.

DALSZE ZARZĄDZENIE MINISTRA ZIEMI ODZYSKANYCH

Równoległe z rozporządzeniem Rady Ministrów, Minister Ziemi Odzyskanych w porozumieniu z Ministrami Odbudowy i Skarbu wydał zarządzenie o obniżeniu o 30 proc. czynszów za lokale mieszkalne w szeregu miejscowości na terenach Ziemi Odzyskanych o ludności poniżej 20.000 osób, a w niektórych miejscowościach, obniżka ta wyniesie nawet 50 proc. Ulgę przyznana została ze względu na szczególne warunki gospodarcze tych obszarów.

Rozporządzenie Rady Ministrów i dodatkowe zarządzenie Ministra Ziemi Odzyskanych wchodzi w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1948 r.

DODATKOWE ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

Ponadto Minister Odbudowy wydał w dniu 18 listopada br. zarządzenie, zawierające instrukcję dla władz czynszowych w sprawie wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września br. na podstawie którego władze czynszowe mają prawo obniżania w szczególnych przypadkach wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej od lokali użytkowych.

Zarządzenie Ministra Odbudowy wyjaśnia, że do przypadków takich należy zaliczać zakłady produkcyjne (jak np. bednarskie, kamieniarskie, warsztaty reperacji samochodów, browary, młyny itp.), które ze względu na charakter swej wytwórczości potrzebują lokalu o znacznej powierzchni, a pełne stawki wpłaty na Fundusz wpływałyby na konieczność rewidacji cen danych produktów; poza tym wymienione są zakłady, wytwórnie lub przedsiębiorstwa, które ze względu na wielkość wytwarzanych artykułów muszą posiadać obszerne magazyny, przechowalnie, piwnice itp., wreszcie takie zakłady, w których znaczną przestrzeń zajmują pomieszczenia dla pracowników, jak świetlice, słońców, żłobki itp.

W miejscowościach klimatycznych i uzdrowiskowych ulga ta będzie mogła być przyznana przedsiębiorstwom sezonowym, czynnym w ciągu czterech miesięcy. Na Ziemiach Odzyskanych z ulgi będą mogły ponadto korzystać i drobne warsztaty oraz przedsiębiorstwa — po udowodnieniu władzom czynszowym, że zapłacenie pełnej wpłaty na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej groziłoby likwidacją przedsiębiorstwa. Decyzje o przyznaniu ulgi wydają miejscowe władze czynszowe.

Dla przedsiębiorstw handlowych obniżka wpłat na Fundusz wyniesie może na tej podstawie 30 proc. (na Ziemiach Odzyskanych 50 proc.), a dla wszystkich innych lokali użytkowych — 50 proc. (na Ziemiach Odzyskanych — 70 proc.).

Sabotażyci gospodarczy ze spółdzielni poznańskich staną przed sądem

Prokuratura Wojskowego Sądu Rejonowego w Poznaniu kończy przygotowania do procesu o sabotaż gospodarczy przeciwko członkom zarządu spółdzielni spożywców „Robotnik” w Poznaniu.

Na ławie oskarżonych zasiadają: Marian Nowak, Feliks Staszewski i Feliks Lenartowicz.

Będą oni odpowiedzialni za to, że przez chaotyczną i niedbałą gospodarkę doprowadzili spółdzielnię „Robotnik” do ruiny wskutek czego władze naczelne zmuszone były przystąpić do jej likwidacji.

Proces odbędzie się 9 grudnia br. w Poznaniu.

Górnicy Bizonii zapowiadają strajk

BERLIN 23. 11. (PAP). Górnicy Bizonii postanowili proklamować strajk w wypadku, gdyby władze frankfurckie nie uwzględniły postulatów wysuniętych w czasie niedawnego jednodziennego strajku powszechnego na terenie anagiosaskich stref okupacyjnych w Niemczech.

Komitet Partyjny pracowników KC PPR zawiadania, że poگرزب Matki Kierownika Wydziału Komunikacyjnego KC PPR i Sekretarza Komitetu Partyjnego łow. Popiela Mieczysława odbędzie się w dniu 24.XI. o godz. 14-tej z mieszkaniami przy ul. Langiewicza Nr 28 na Cmentarz Wojskowy.

KOMITET PARTYJNY KC PPR

POPIEL BRONISŁAWA

zmarła dnia 22.XI.1948. przeżywszy lat 68

Wyprowadzenie zwłok na Cmentarz Wojskowy odbędzie się dnia 24.XI. o godz. 14-tej z mieszkaniami przy ul. Langiewicza 28.

TOWARZYSZE SYNA

Tow. MIECZYSLAWOWI POPIELOWI

Kierownikowi Wydziału Komunikacyjnego KC PPR z powodu śmierci Jego Matki wyrażają głębokie współczucie

PRACOWNICY KC PPR

PIERWSZY KOMUNISTA w parlamencie pld. Afryki

LONDON 23.11. (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Kapsztadu, że w uzupełniającej wyborach do Zgromadzenia Narodowego parlamentu Unii Południowej Afryki zwycięstwo odniósł kandydat komunistyczny.

Pierwszym posłem komunistycznym został radca miejski Kapsztadu — Sam Khan, który odniósł zwycięstwo nad konkandydatami z obozu nacjonalistycznego i tzw. niezależnych.

Wybieramy delegatów na Kongres (Dokończenie ze str. 1-ej)

wybrani zostali 4 delegaci: wiceminister sprawiedliwości Zenon Kliszko; Mateusz Czupryński — pierwszy sekretarz KM PPR w Inowrocławiu. Józef Lewandowski — sekretarz komitetu fabrycznego PPR przy zakładach „Solvay” w Matwachs, Józef Czorowski — robotnik, przewodownik pracy, sekretarz komitetu fabrycznego PPR przy fabryce maszyn rolniczych, dawn. „Głogowski” w Inowrocławiu.

niak, przewodownik pracy Pytlak, przewodownik pracy Stec, i sekretarz komitetu miejskiego PPR w Trzebinii, Palacowa, długoletni wicelider sanacyjny, i sekretarz PPR w Chranowinie, Ziomek i przewodownik pracy Kłodziejszyk.

W Tarnowie: sekretarz KW PPR Adolf Starzec, i sekretarz KP PPR w Tarnowie, Mikołaj Pawlak i dyrektor Zakładów w Mościcach, Stanisław Anioł; w Białej delegatem na Kongres wybrano przewodownik pracy fabryki „Białej” Marię Kubajak, i sekretarza KF PPR Hójnego i przewodniczącego ZMP w Krakowie Strzałkowski. Delegaci z pow. wadowickiego wybrali na Kongres Zjednoczeniowy i sekretarza KP PPR Pałsterka i przewodownik pracy z PZPZ w Andrychowie, Anicj Zoni. Limanowa wybrała delegatem Wincentego Stachurkę, i sekretarza KP PPR.

WOJ. KRAKOWSKIE

W niedzielę, dnia 21 listopada odbyło się w woj. krakowskim 9 konferencja powiatowych, na których delegaci wybrani przez poszczególne organizacje i komitety kopalniane, wybierali delegatów na Kongres Zjednoczeniowy w Warszawie. Konferencje miały bardzo uroczysty charakter. Wybrano następujących tow. tow.: z Chorzowa wybrany został kierownik wydziału zagranicznego KC — tow. Ostap Dłuski, kierownik wydziału organizacyjnego KW PPR Cwierci

WOJ. LUBELSKIE

W Krasnymstawie odbyły się wybory delegatów PPR, na Kongres Zjednoczeniowy. Jako delegaci zostali wybrani m. in. poseł Kleka i kierownik wydziału rolnego WK PPR, przedwojenny działacz KPP, tow. Pedkowi na była dyrektorka miejscowego gimnazjum przeniesiona następnie do katorium lubelskiego oraz tow. Wachowski sekretarz koła PPR robotników Państwowej Fabryki im. Marii Ruczką jeden z twórców fabryki. Po oswojeniu Lublina pracował nad uruchomieniem fabryki.

WYSTAWA przezigruclicza w Warszawie

W dniu 22 bm. odbyło się w Domu Muzycznym przy ul. Ozkiej 7 uroczyste otwarcie wystawy „Przezigruclicza”. Nowociekawa wystawa poświęcona jest dotychczasowym dorobek Ministerstwa Zdrowia na odcinku walki z gruźlicą.



# Ruch zawodowy wkracza na nowy etap rozwoju

## Przemówienie tow. K. WITASZEWSKIEGO na plenum KCZZ

Jak podajemy na str. 1-szej na posiedzeniu plenum KCZZ wygłosił przemówienie tow. K. Witaszewski. Poniżej skrót tego przemówienia:

Szanowni Towarzysze! W związku z decyzją mojej partii przesunięcia mnie na inne stanowisko, pozwólcie mi złożyć funkcje przewodniczącego i członka prezydium KCZZ do Waszej dyspozycji. Jednocześnie pragnę serdecznie podziękować za zaufanie i współpracę członkom KCZZ oraz wszystkim związkowcom i pracownikom za ich ofiarne prace przy budowie i rozwoju odrodzonego ruchu zawodowego.

### O JEDNOŚĆ POLSKIEGO RUCHU ZAWODOWEGO

W dalszym ciągu tow. Witaszewski dokonał krótkiego przeglądu osiągnięć i braków polskiego ruchu zawodowego.

Stworzyliśmy ruch zawodowy taki, jakiego pragnęła klasa robotnicza przed wojną, niezależnie od polityki. Jedynym ruchem zawodowym posiadającym siłę atrakcyjną, w ciągu jednego roku ilość członków związków zawodowych wzrosła o jeden milion. Ze 100 tys. członków w listopadzie 1944 roku na 1.084 tys. członków w listopadzie 1945 roku, a w tym samym miesiącu 1946 roku wzrosła do 2.261 tys., by w listopadzie 1947 roku dojść do liczby 2.569 tys.

Dziś ruch zawodowy liczy 3.223.000 członków związków, w tym 847 tys. kobiet oraz ponad 172 tys. młodzieży. Ten imponujący wzrost liczbowy na szczytach przynosił i ujemne cechy, gdyż praca nasza na odcinku wychowania ideologicznego nie była w stanie za nim nadążyć.

Wiemy bowiem, że do jednolitego ruchu zawodowego przyszedł członkowie związków różnych, oraz pewna część działaczy ze starymi nawykami biurokratycznymi, które panowały w poszczególnych związkach.

Pewna część związkowych działaczy nie mogła szybko przezwyciężyć starych metod pracy okresu kapitalizmu i stał się wpływali cały szereg trudności. Były to właśnie próby lansowania teorii syndykalistycznych na terenie związków poligrarów, lecz omówiona sprawa na plenum zlikwidowała te zamierzenia, co nie jest jednak równoznaczne, że teorie te nie pokutują jeszcze u poszczególnych działaczy, czy w związkach. Lecz wydaje mi się, że można

stwierdzić, iż wszelkie próby osłabienia jedności ruchu zawodowego lub zepchnięcia go na tory błędnych teorii całkowicie spełzyły na niczym.

### OŚIĄGNIĘCIA I BRAKI W AKCJI SZKOLENIA IDEOLOGICZNEGO

W szkołach wojewódzkich związkowych przeszkolono w roku 1947 ponad 9 tys. aktywistów, taką samą liczbę przeszkolono w r. 1948, nie mówiąc o akcji szkolenia masowego, mężów zaufania, analfabetów itd. Lecz należy również powiedzieć, że towarzysze z różnych związków nie doceniali w pełni tego zagadnienia, wysyłając niejednokrotnie takich towarzyszy, bez których można było się obejść. A poza tym przeszkolonych towarzyszy niejednokrotnie nie wykorzystano do prac związkowych, lecz wracali oni do swych prac zawodowych. W ten sposób akcja szkoleniowa nie mogła wyeliminować braków, jakie istniały w dalszym ciągu.

Statystyka w roku 1945 było 837, w roku 1948 — 4.136, bibliotek w r. 1945 było 215, w roku 1948 — 2.836, książek w bibliotekach, w roku 1945 było 10.370, w r. 1948 — 945.057, zespołów teatralnych, chórow, orkiestr i zespołów tanecznych w roku 1945 było 496, w roku 1948 — 4.101.

Te cyfry świadczą, że potrzeba rozbudowy pracy kulturalnej istniała w klasie robotniczej, że związki zawodowe rozumiały konieczność rozszerzenia tej pracy. To, co przed chwilą powiedziałem, jest jedną stroną zagadnienia, drugą stroną jest poziom i metody wykonywania tej pracy — i tu można powiedzieć, że nie mieliśmy kadry odpowiedniej, nie mieliśmy wypracowanych metod i dlatego praca ta posiada szereg niedociągnięć.

### WSPÓŁZAWODNICTWO PRACY — JEDYM Z CZOŁOWYCH ZADAŃ RUCHU ZAWODOWEGO

Przejdę do innego zagadnienia. Wystraszając się na czło prac związkowych zagadnienie współzawodnictwa pracy wymaga specjalnego omówienia.

Powstanie i rozwój współzawodnictwa pracy stało się możliwe w wyniku zmiany struktury społecznej i politycznej i gospodarczej naszego kraju. Zrozumienie tych wielkich przemian w życiu naszego kraju przez klasę ro-

botniczą pozwoli przelamać stary stosunek do pracy i własności społecznej.

Współzawodnictwo pracy w naszych warunkach planowej gospodarki nie stanowi groźby bezrobocia i dlatego ruch zawodowy winien jeszcze więcej zająć się tym zagadnieniem i okazać wszechstronną pomoc wspaniałej inicjatywie klasy robotniczej.

By związki zawodowe stały się rzeczywistymi kierownikami tej akcji, muszą one rozpracować cały planowy system kontroli, sprawozdawczości i ewidencji, znanymi norm i doszoscowania umów zbiorowych, któreby pomagały w rozwoju współzawodnictwa pracy. Coraz większy i szerszy udział robotników w akcji współzawodnictwa pracy, nakłada na związki zawodowe obowiązek zwiększonej troski o człowieka pracy i jego rodzinę.

### W CODZIENNEJ TROSCIE O CZŁOWIEKA PRACY

Obrzynie sumy idą na akcje socjalną i wczasową, z której przedwzrostu pracy winien korzystać w pierwszym rzędzie. W roku 1946 skorzystało z wczasów 177 tys., w roku 1947 ponad 230 tys. a w roku 1948 około 350 tys. Lecz musimy towarzysze sobie powiedzieć, że robotników w dalszym ciągu jest jeszcze za mało na wczasach, a czy byli wszyscy przodownicy trudno o tym powiedzieć.

Następną sprawą jest awans społeczny — wyciągnięcie robotników na kierownicze stanowiska, by dać państwu ludowemu tysiące nowych klasowo walecznych i dobrych administratorów. Do obecnej chwili wysunięto około 12

# POLSKA, FRANCJA I ZAGŁĘBIE RUHRY

Minister Modzelewski w swym wywiadzie, poświęconym ostatniej decyzji Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii w sprawie zagłębia Ruhry zwrócił uwagę na najbardziej istotny fakt. Na to, że decyzja władz amerykańskich i angielskich jest nieczym innym, jak konsekwencja uchwał londyńskiej konferencji rozłamowej.

Jeśli się odsuwa Związek Radziecki, Polskę i inne najbardziej zainteresowane kraje pokoiowe od wpływu na los Ruhry, to nie może to prowadzić do niczego innego — jak do pospiesznego przekształcania tego zagłębia w ośrodek przyszłej ekspansji i agresji. Kto przyzywa się do odsunięcia Związku Radzieckiego, Polski i innych krajów od wpływu na los Ruhry — ten faktycznie rezygnuje z międzynarodowej kontroli nad tym zagłębem. W prosty sposób prowadzi to do tego, że jedynym gospodarzem obrzybnego potencjału przemysłowego Ruhry stała się monopolowa brytyjska i amerykańska, a ściślej mówiąc — amerykańska, a ściślej mówiąc — amerykańska i rząd amerykański. Rząd amerykański zaś ma sędziwy program w sprawie Niemiec — program odbudowy trustów i karteli, w oparciu o monopol niemiecki i kaszem państw zmierzonych przez okupację hitlerowską.

Rząd polski rozumie i podziela obojętność zarządzeń odnośnie Ruhry — powiedział minister Modzelewski. Nie ma w tych słowach nic konwencjonalnego. Jest w nich natomiast szczerzy wyraz uczuć, jakie żywi nasz naród wobec narodu francuskiego. Ale nie sposób nie stwierdzić, że obecne decyzje, których ostrze zwraca się przeciw podstawowym interesom narodu francuskiego i bezpieczeństwa w Europie, wiążą się ze stanowiskiem w s z y s t k i c h uczestniczącym narad i uchwał konferencji londyńskiej, ogłoszonych 7 czerwca 1948 roku. Wszakże — a więc również i rząd francuski, którego podpis widnieje pod uchwałami londyńskimi. Rząd francuski, sądził, że zyska sobie jakąś możność protektorów przez to, że przyczyni się do depletion interesów swych naturalnych sojuszników w Europie Wschodniej. Dzięki swej małostkowości i nieczytelnej wprost uległości wobec Ameryki, zyskał jedynie to, że pozwala mu się obecnie asystować posłusznemu przy grabieżaniu interesów narodu francuskiego.

Tylko ludzie nie rozumiejący nie z tego, co stanowi istotę polityki demokratycznej, pokoiowej mogą winość uwag z powyższych słów, że sprawa ma przywilejność — mławując obra za upadku rządu francuskiego i odstepowania tego rządu od interesów narodu. Przypomnijmy prawdę o stanowisku rządu francuskiego, przypomnijmy nasze gorące protesty przeciwko uchwałom londyńskim, składane również na ręce rządu francuskiego, po to żeby przypomnieć raz jeszcze iż istnieje i n n a droga ratowania problemu Ruhry i walczyć Niemiec. Droga wskazana w uchwałach Konferencji Warszawskiej.

Na konferencji tej przedstawiciele krajów demokratycznych zaczęli nacjonalizacji przemysłu Ruhry i kontroli 4 miesięcy nad całą produkcją tego zagłębia i nad jej podzieleniem. Żądali, by wpływ na przemysł Ruhry miał nie hitlerowscy zbrodniarze wojenni, lecz niemieckie organizacje demokratyczne. Kto odrzucił ten program, nie może się dziwić, że decydujący wpływ na Ruhre otrzymała hitlerowska przemysłowcy pod opieką amerykańskich imperialistów.

Naród francuski ma w tej sprawie taki sam sąd, jak naród i rząd polski. J.K.

# REWOLUCJA GOSPODARCZA NA WĘGRZECH

„Dopóki ja będę premierem nie będzie nacjonalizacji banków” — oświadczył w 1946 r. Ferenc Nagy, B. premier węgierski miał rację: dopóki agencja wywiadu amerykańskiego, zaginiona dzionę w partiach politycznych, miały wpływ na rządy w republice — przebudowa społeczno-gospodarcza Węgier szła opornie. Dopiero iluminacja wrogich czynników pod naciskiem klasy robotniczej stworzyła warunki dla dokonania przełomu. Dziś przemót ten stał się faktem. Dziś rewolucja węgierska może poszczycić się ogromnymi osiągnięciami we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego.

### I ETAP: REFORMA ROLNA

302 rodziny obszarńcze wladaly 2,5 miliona ha ziemi. Bylo to oczywiście przed wojną. Struktura własności rolnej na Węgrzech była niesłychanie zacošana, ok. 50 proc. ziemi ornej kraju stanowiły latyfundiści, z nich poważna część to byli dobra kościelne. Skutki tych feudalnych stosunków widoczne były dla każdego: ogromne, choć utajone bezrobocie na wsi, niezmiernie niski poziom życia, bardzo duży procent analfabetów, fatalna sytuacja zdrowotna.

Reforma rolna z r. 1945 rozdzieliła ponad 3 miliony ha wśród bezrolnych i maorolnych chłopów, 660.000 rodzin chłopskich skorzystało z nadziału ziemi. Zlamana została kasta obszarńcza, która współ z wielką oligarchią finansową stanowiła podstawę krwawej dyktatury faszystowskiej Horthy'ego.

Reforma rolna stanowiła dopiero pierwszy krok naprzód na drodze przebudowy ustroju rolnego. W pierwszym rzędzie duży nacisk położony został na rozbudowę spółdzielni pracy na wsi. W oparciu o rosnącą produkcję maszyn rolniczych rozwija się sieć spółdzielni produkcyjnych. Plan gospodarczy przewiduje rzucenie na rynek 2.500 traktorów w br. i osiągnięcie rocznej produkcji 3.000 sztuk w r. 1949. Spółdzielnie rolnicze odegrały ogromną rolę w tegorocznym współzawodnictwie pracy, które ogarnęło setki tysięcy chłopów. W wyniku zwiększonej wydajności pracy i zwiększonej pomocy państwa, tegoroczne zbiory w wielu dziedzinach przewyższyły przedwojenną (są one o ok. 15 — 25 proc. wyższe aniżeli w r. 1947), pozwalając na pod-

niesienie stopy życiowej szerokiemi masami.

Pogłębienie i dopięnięcie reformy rolnej odbywa się na Węgrzech podobnymi drogami jak i w innych krajach demokracji ludowej — poprzez politykę gospodarczą popierającą szerokie masy chłopskie przeciwko wąskiej warstwie bogaczy, którzy na wsi zajęli miejsce wyeliminowanych w pierwszym etapie reformy rolnej obywateli. W kraju o dużej przewadze ludności wiejskiej, przebudowa ustroju rolnego oznacza bezpośredni awans społeczny dla milionów ludzi, oznacza duży krok na drodze demokracji ludowej ku socjalizmowi.

### BOGACTWA KRAJU W RĘKACH LUDU

W większym jeszcze stopniu aniżeli reformy rolne hamowały elementy kapitalistyczne reformę przemysłową. 8 wielkich koncernów, w których duże były wpływy kapitału zagranicznego — kontrolowało życie przemysłowe kraju. W ich rękach znajdowały się podstawowe bogactwa kopalniane, największe zakłady przemysłowe, wszystkie banki i towarzystwa ubezpieczeniowe. Dopiero unarodowienie wszystkich kluczowych gałęzi przemysłu, finansów i górnictwa rozpoczęło w r. 1947 a zakończone w marcu br., pozwoliło dopełnić rewolucji gospodarczej na Węgrzech. Dopiero wtedy republika wyzwoliła się ostatecznie spod jarzma wielkiego kapitału.

Dla planu trzyletniego, który wszedł w życie 1 lipca ub. r., nacjonalizacja przemysłu i górnictwa stała się potęż-

### ROSNIE DOBRÓTY MAS

Wynikiem tych wielkich osiągnięć gospodarczych jest duże zwiększenie realnych płac i podniesienie stopy życiowej klasy robotniczej. Od 1946 do 1948 płace realne wzrosły blisko dwukrotnie, przy czym wydajność pracy wzrosła o 14 proc. Tysiące mieszkan robotniczych w Budapeszcie, tysiące domów kultury, szkół, teatrów i kin — odbudowano w ostatnich czasach. Ponad 100 wsi mających ok. 100.000 mieszkańców zostało zelektryfikowanych.

Rozbudowując swą gospodarkę demokracja węgierska opracowuje zarazem wytyczne na przyszłość. Plan pięcioletni, który ma być realizowany począwszy od roku 1950 przewiduje całkowitą przebudowę życia ekonomicznego republiki. Podstawowym jego zadaniem jest zmiana struktury Węgier, które staną się krajem przemysłowo-rolniczym. Równocześnie w opracowaniu jest dziesięcioletni plan elektryfikacji (z 3.300 miast i wsi 1.500 nie miało elektryczności przed wojną) i dziesięcioletni plan trywicyjny, który pozwoli znacznie zwiększyć produkcję rolną.

Tak więc za oparów przedwojennej, faszystowskiej dyktatury, feudalnej wsi i niekierownych rządów kapitalistycznych — wylaniła się nowa Węgry. Podstawa republiki jest zjednoczona klasa robotnicza i jej awangarda — Węgierska Partia Pracujących. Siła republiki są jej masy ludowe związane serdecznym sołuszem z czołowym krajem obozu nokoin — Związkiem Radzieckim i i bratnimi demokracjami ludowymi.

„Przed nami stoją jeszcze trudności — powiedział trzy dni temu tow. Farkas — ale ci, którzy przetrwali trzy dziesięciolecie boje widzą, że największe wysiłki mamy już za sobą. Idziemy zdecydowanie naprzód... ku socjalizmowi, ku komunizmowi...”

WUNA

## Jak hitlerowcy w Zamojszczyźnie...

# Anglicy równają z ziemią wsie malajskie

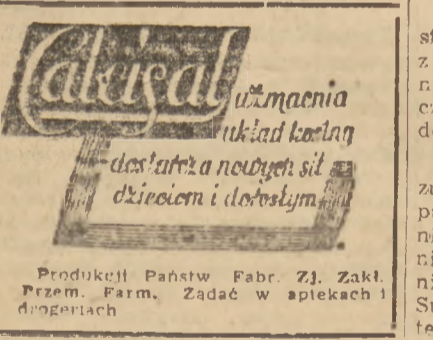
LONDYN, 23.11 (PAP) — Specjalny korespondent dziennika „Daily Worker” donosi z Singapuru o straszliwym terrorze stosowanym na Malajach przez wojska brytyjskie wobec bezbronnej ludności cywilnej, aby zmusić ją do wydawania władzom członków nielegalnych organizacji demokratycznych.

Korespondent „Daily Worker” był napełniony świadkiem sceny spalania przez wojska brytyjskie w ramach

akcji pacyfikacyjnej miasteczka Batang Kali koło Kuala Lumpur w północnych Malajach. Miasteczko to składające się ze 100 domostw i liczące 400 mieszkańców przeważnie robotników chińskich zostało otoczone przez wojska brytyjskie o 4 nad ranem. Mieszkańcom dano pół godziny na opuszczenie domów, po czym całe miasteczko po uprzednim zrabowaniu pozostawionego mienia, żołnierze malajscy i brytyjcy doszczętnie spalili.

Setki rodzin robotniczych, dzieci i starców wypędzono na wpył ubranych z miasteczka. Cały teren pacyfikacyjny został przez wojsko brytyjskie otoczony, aby żadna wiadomość nie przedostała się na zewnątrz.

Korespondent „Daily Worker” zaznacza, że w ramach tej samej akcji pacyfikacyjnej wojska brytyjskie czyniła przygotowania do spalania sąsiedniej wsi zamieszkałej przez 300 robotników plantacji kauczuku w okręgu Sungai Naran i szeregu innych osiedli tej strefy.



# Coraz więcej traktorów — coraz lepsze urodzaje

PAŃSTWOWE ośrodki maszynowo-traktorowe, wyposażone w najnowsze techniki maszynowa, setki tysięcy traktorów, kombajnów, skomplikowanych młocarek, kombajnów dla zbioru lnu, buraków, oraz cały szereg innych maszyn rolniczych, przekształcały od podstaw socjalistyczne gospodarstwo wiejskie Związku Radzieckiego. Prawie wszystkie kolchozy w kraju obsługiwane są przez techniki maszynowa ośrodków maszynowo-traktorowych, tzw. MTS. Maszyn MTS wykonują w kolchozach najcięższe prace, wymagające największego nakładu sił.

Rząd radziecki pomógł zniszczonym wojną okręgom w odbudowie MTS, oraz zainicjował budowę nowych ośrodków maszynowo-traktorowych. W przeciągu 1947 roku i pierwszej połowy 1948 uruchomiono 266 nowych MTS.

Radziecki przemysł budowy maszyn rolniczych, zajmujący pierwsze co do ilości produkowanych maszyn, miejsce w Europie, dostarcza ośrodkom maszynowo-traktorowym w ciągu 8 miesięcy br. dwa i pół raza więcej maszyn, niż w tym samym okresie w roku ubiegłym. Otrzymało 10 razy tyle kombajnów, niż w roku ubiegłym. Trzeci tego otrzymały MTS dziesiątki tysięcy skomplikowanych młocarek, młocarek traktorowych kultuwarów i innych maszyn rolniczych.

W roku 1948 pojawiły się pierwszy raz w kolchozach nowoczesne, skomplikowane maszyny — kombajny, służące do zbioru ziemniaków, lnu i buraków oraz samobieżne kombajny zbiorowe. Samobieżne kombajny zbiorczy już w kolchozach zbiorą na dziesiątkach tysięcy hektarów, zastępując przy tym znaczny liczbę

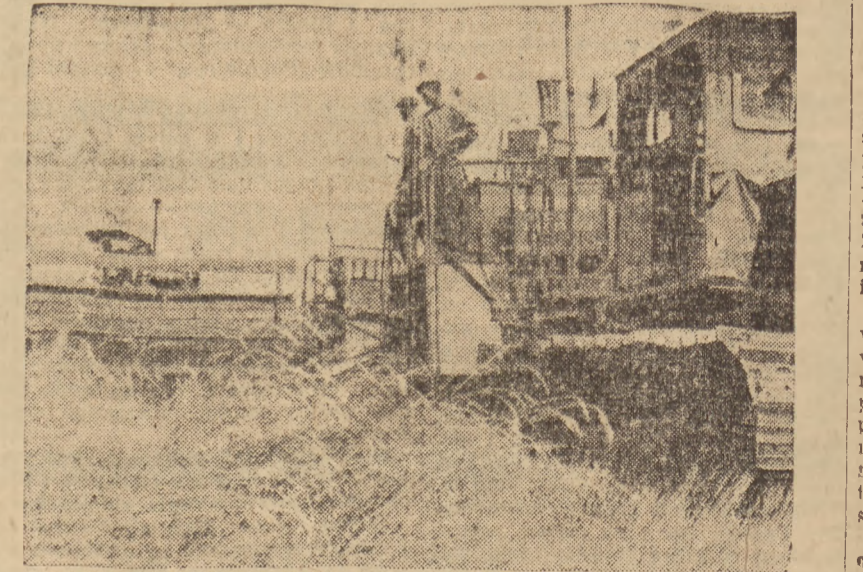
pałw i oswojodźszy wleci rak roboczych dla pracy na innych odcinkach.

W roku 1948 otrzymały ośrodki maszynowo-traktorowe znaczną ilość kul tywarów traktorowych. Wobec tego przekulturowano o 13 milionów hektarów odłogów więcej, niż w zeszłym roku i zasadzono roślin okopowych na przestrzeni o 3,8 milionów hektarów większej niż w roku ubiegłym. Ogólnie rzecz biorąc, zwiększenie bazy zaopatrzeniowej stacji maszynowo-traktorowych umożliwiła znaczne skrócenie terminów wykonania wszystkich prac traktorowych w kolchozach, podniesienie jakości tych prac, co uwarunkowało znakomite tegoroczne zbiory.

Kolchozy wielkich okręgów zbożowych — Ukrainy, Kubania, Donu i Krzymu uzyskały dzięki pomocy MTS znacznie wyższe zbiory niż zeszłego roku. I tak np. kolchozy okręgu pałowskiego na Kubaniu zobowiązały się wobec Generalnego Biura Stalina, uzyskać urodzaj 29 centnarów pszenicy z hektara. W rzeczywistości zebrano ponad 29 centnarów z hektara. Zbiory kolchozów okręgu czernkide-

go na Ukrainie przewyższyły cyfry przewidziane w planie o prawie 5 centnarów z hektara.

W roku 1948 udział MTS w akcji zbiorów uległ znacznemu rozszerzeniu. Do 5 września zebrano przy po-



Kombajn „Gigant”

moć kombajnów MTS zboże z obszarów o 8 milionów hektarów większych niż w roku ubiegłym.

Planowy socjalistyczny system rolnictwa Związku Radzieckiego i niezmiernie przestrzeni pół kolchozów, stanowią doskonałe warunki dla właściwego wykorzystania maszyn rolniczych. Obliczono, że do

dnia 1 września br. na całym obszarze Związku Radzieckiego, wydajność przeciętna jednego 15-konnego traktora była o 20 proc. wyższa niż w tym samym okresie w latach przed wojną.

jeszcze wyższą wydajność. Brygada traktorowa Nowoczołko (Kisielowski) MTS woj. Krasnodarskiego, opracowała przeciętnie przy pomocy 15-konnego traktora ponad 1.100 hektarów, brygada Tatarincewa z Jewskiej MTS — 1.130 ha.

Podczas tegorocznych zbiorów dosko nale wyniki osiągnęli również kombajnerzy. Znany kombajner, członek Rady Najwyższej RSFSR, Konstantin Borin, ze sztejgartowskiej MTS, kraju krasnodarskiego, złączywszy dwa kombajny „Staliniec” zebrał urodzaj z 2.000 ha. Kombajner budennowskiej MTS, altajskiego kraju — Piatnica, zebrał w ten sam sposób urodzaj z 2.200 ha. Wielu z kombajnerów zbierało dziennie urodzaj z obszarów 100 i więcej ha.

Wiele stacji maszynowo-traktorowych, uczestniczących we współzawodnictwie pracy, wykonało już plan roczny i pracują obecnie, wykonując prace traktorowe, dla przekroczenia planu rocznego. Po zakończeniu zbiorów i zasiewów ożimiu MTS, zajęły się na szeroka skale orką jesienną, tworząc w ten sposób warunki dla wy sokiego urodzaju w roku przyszłym.

Radom przed Kongresem Zjednoczeniowym

OTO NASZA ODPOWIEDŹ

(Od naszego specjalnego wysłannika)

Kilka kilometrów dzieli radomską garbarnię Nr 1 od fabryki obuwia Nr 1. Kilka kilometrów — cały, bez mała wiek. Dochodząc do garbarni...

całkowitej mechanizacji — przodownictwo polega raczej na jakości wykonania. O szybkości stanowi szarmonizowanie zespołu i — maszyny.

wczorajszej. Dobrze działa komisja usprawnień, która przegląda zawartość skrzynek pomysłów, kwalifikuje je, a następnie przekazuje do zatwierdzenia władz centralnych.

WSPÓLZAWODNICTWO TO LEPsza PRZYSZŁOŚĆ

Wejście do fabryki otwiera wielka tablica, na której figurują nazwiska zwycięzców pierwszego etapu współzawodnictwa pracy: Wrotał Tadeusz, Mihalczuk Leonard, Stysiak Stefan...

Organizacja pracy — jest zupełnie nowoczesna. I pod względem technicznym (zarządzenia wydaje się przede wszystkim radca nadawczy) i pod względem stylu pracy.

rem sortownik Brzeski przekonywuje go o czymś z uporem i swobodą. Na zakończenie pytam jeszcze o czyn przedkongresowy. Wszystkie trzy fabryki obuwia w Radomiu — Nr 1, 2 i 3 WYPEŁNIŁY PLAN ROCZNY NA DZIEŃ 13 LISTOPADA.

Pierwszy wojewódzki zjazd PRZODOWNIKÓW PRACY

W sali Teatru Miejskiego w Białymstoku odbył się pierwszy wojewódzki zjazd przodowników pracy, poświęcony podsumowaniu dotychczasowych wyników współzawodnictwa w poszczególnych zakładach pracy w białostockim.

Marja Sokółka, Jan Gruszczyński, Nagrody w postaci skóry otrzymało 3 przodowników garbarni. Premie pieniężna w wysokości 10.000 zł otrzymał Władysław Pieczura i 5.000 zł Mikołaj Iwanow.

KRONIKA KULTURALNA

SŁOWNIK POLSKO - UKRAIŃSKI OPRACOWALI JEZYKOZNAWCY Grupa uczonych językoznawców opracowała pod redakcją prof. Święcickiego słownik polsko - ukraiński.

UTWORY SIENKIEWICZA W JEZYKU ROSYJSKIM

Nakładem Wydawnictwa Państwowego Literatury Pięknej ukazał się w serii masowej tom utworów Henryka Sienkiewicza w języku rosyjskim.

AUDYCJE UMUZYKALNIACJE DLA ŚWIATA PRACY

Państwowa Szkoła Umuzyczniala w Krakowie rozpoczęła cykl audycji, zmierzających do upowszechnienia muzyki wśród najszerszych warstw społeczeństwa.

OBCHODY MICKIEWICZOWSKIE W CZECHOSŁOWACJI

W związku ze 150 rocznicą urodzin Adama Mickiewicza, na całym obszarze Republiki Czechosłowackiej będą organizowane obchody przez uniwersytety, szkoły, instytucje naukowe i kulturalne.

UCHWAŁY PIERWSZEGO ZJAZDU MUZYKOLOGÓW POLSKICH

Pierwszy Zjazd Muzykologów, obradujący w Warszawie, po wysłuchaniu licznych referatów i po dyskusji, powziął m. in. uchwałę o konieczności unowocześnienia i pogłębienia metod badawczych w zakresie muzykologii.

PREMIE dla przodowników pracy

Miejska Rada Narodowa w Walbrzychu postanowiła rozdzielić pomiędzy walbrzyjskich przodowników pracy, tytułem premii specjalnej, kwotę 230.000 zł.

Nawozy sztuczne na wiosenną akcję siewną

Powiatowy Zw. Gminnych Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej w Piotrkowie rozdzielił między poszczególne spółdzielnie gminne większe ilości nawozów sztucznych na wiosenną akcję nawożenia.

OBÓZ PRACY za okradanie robotników

Na wniosek delegatury Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyczeniami i Szkodnictwem Gospodarczym w Katowicach, skierowany został do obozu pracy przymusowej na okres 2 lat Tomasz Mucha, właściciel sklepu rzeźniczego w Bytomiu.

Z procesu sabotażystów gospodarczych w Sztumie

W procesie grupy sabotażystów gospodarczych, Sąd kontynuował przesłuchiwanie świadków. Świadek Genowefa Kamińska, kierowniczka przedszkola w majątku Zielenice, oświadczyła, że kilkakrotnie zwracała się do oskarżonego Zielenickiego, ówczesnego administratora zespołu, z prośbą o przydzielenie lokalu dla przedszkola.

KOBIETY WIEJSKIE w pracy społecznej

Dowodem coraz aktywniejszego udziału kobiet w życiu politycznym i społecznym wsi były wyniki akcji wyborczej w Związku Samopomocy Chłopskiej w woj. śląsko-dąbrowskim.

UWAGA! UWAGA! Już wkrótce ukaze się KALENDARZ ROBOTNICZY NA ROK 1949

Wieloletni, bogato ilustrowany, zawierający około 400 stron druku. Na treść „Kalendarza” składa się: — Kalendarium wraz z informacjami o datach historycznych, politycznych i innych, ważnych dla każdego obywatela.

„Kalendarz Robotniczy” — to popularna encyklopedia każdego człowieka pracy.

Aby umożliwić najszerszym masom nabycie „Kalendarza Robotniczego” Sp. Wyd. „Książka” organizuje ulgową sprzedaż po zł 70.— za 1 egzemplarz.

przy zbiorowym zakupie, tzn. poczynając od 10 egz. wwyż. „Kalendarze” będą do nabycia w zbiorowym zakupie po ulgowej cenie i we wszystkich księgarniach „KSIĄŻKI” i „WIEDZY”

W miejscowościach, gdzie nie ma księgarni „Książki” lub „Wiedzy”, zamówienia należy kierować do Centrali Sp. Wyd. „Książka”, Warszawa, Smolna 13 wpłacając równocześnie na konto czekowe w PKO Nr. I-1733 należność za 10 lub więcej kalendarzy, zaznaczając na odwrocie odcinka PKO: wpłata na „Kalendarz Robotniczy”.

SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „KSIĄŻKA” 3488-K

PLAN ROCZNY WYKONANY MELDUJA METALOWCY

Łódzka Fabryka Maszyn Jedwabniowych zrealizowała plan tegoroczny 12 listopada br. — załoga dodatkowo wykona 15 krośnię do jedwabiu i 154 tony odlewów żelaznych; jedwabiu zatem nie tylko nie będziemy musieli sprowadzać z zagranicy, ale możemy go nawet eksportować.

Dąbrowski Przemysł Druclany wykonał plan roczny przy czym wartość produkcji wynosi ok. 3 miliony zł wg. 1937 r.

Myszkowska Odlewnia Staliwa wykonała tegoroczny plan 30 października br. Ponad plan wykona załoga do końca br. odlewy stalowe dla kolejnictwa — surowe i obrabione; odlewy stal. obrabione maszynowe oraz odlewy dla potrzeb własnych wartości 764 tys. zł (1937 r.).

Pierwsze miejsce w przodownictwie pracy uzyskał spawacz łańcuchów Ryszard Zmyślony, który został wyróżniony 31 razy, osiągając stałe normy powyżej 200 proc. Tuz za nim idą: ciągnacz drutu Józef Łójk; oraz spawacz łańcuchów Henryk Ogórek i Bronisława Mucha.

Wadwicki Przemysł Druclany ukończył plan tegoroczny 8 bm. Oprócz tego załoga obowiązała się dostarczyć ponad 200 ton drutów (gółych, ocynkowanych, kołczastych) gwoździ i siatek drucianych.

Sosnowiecka Fabryka Lnu i Drutu przekroczyła 15 listopada br. plan tegoroczny, tak wartościowo jak i wagowo. Ponad plan wykona jeszcze w br. 600 (on rozmaitych gatunków drutu; lin stalowych i żelaznych) oraz siatek druc. Zaznaczyć należy, że fabryka ta, przekroczyła produkcję przedwojenną, mimo zmniejszonego i zdestawowanego przez lata okupacji parku maszyn i w. wykonała większy o 25 proc. w stosunku do r. ub. plan produkcji, dzięki wspaniałej postawie całej załogi i współzawodnictwu pracy, w którym bierze udział 35 proc. ogółu załogi.

W Irzeciu rocznicę śmierci tow. ZYGMUNTA KOŚCIŃSKIEGO

Zamordowany przez zbirów faszystowskich ZYGMUNT KOŚCIŃSKI, przeszedł twardą szkołę życia. Praca i walka o wyzwolenie klasy robotniczej były treścią jego istnienia od najmłodszych lat.

ni chłopię, po ukończeniu szkoły powszechnej, rozpoczął pracę w Zakładach Ceramicznych w Boryszewie i jednocześnie wstąpił do rewolucyjnej organizacji młodzieżowej.

Następnie poznaje świadka Jan Rutkowski, buchalter zespołu Zielenice. Zauważył on brak 130 kwintali ziemniaków, które zgniły na skutek złego zabezpieczenia.

Po zwolnieniu pracował jako budowlany w Warszawie na Okęcu, gdzie był członkiem Komitetu Dzielnicowego Ochota KPP.

Świadek Rutkowski potwierdza zeznania poprzedniego świadka, co do przedszkola — świadki, dodając, że obecnie po aresztowaniu Zielenickiego urządzone w pałacu. Osk. Zielenicki otrzymał w swoim czasie 12 tys. zł w okręgu PNZ w Sopocie na jej urządzenie, co było sumą zupełnie wystarczającą.

Za czasów okupacji hitlerowskiej tow. Kościński jest czynnym członkiem organizacji antyfaszystowskiej, jest w stałym kontakcie z partyzantami i pomaga partyzantom w akcji sabotażowej na koleji. Po wypędzeniu okupanta przystępuje natychmiast do czynnej pracy. Jest komendantem Międzywojewódzkiej, bardzo szybko wprowadza porządek, cieszy się zaufaniem i szacunkiem zwierzchników i podkomendnych.

W okręgu śląsko - dąbrowskim obok istniejących już dawniej 485 Kół Gospodyń Wiejskich powstało w okresie wyborczym 35 nowych kół z liczbą tysiąca członkin.

Po przejęciu na robotę partyjną, zostaje tow. Kościński sekretarzem Miejskiego Komitetu PPR w Białymstoku, później przechodzi do Komitetu Wojewódzkiego. Z ramienia Komitetu Wojewódzkiego PPR pracuje na najbardziej odpowiedzialnych odcinkach pracy. Bierze udział w reformie rolnej, w akcji siewnej, organizuje życie na odzyskanych ziemiach mazurskich.

Następny świadek Józef Grzebiński, pracował w okresie od stycznia 1947 do września 1948 r. w zespole Bartkowiec. Według jego zeznań, robotnicy nie otrzymywali ubrań roboczych, a oskarżony Preuss, ówczesny administrator zespołu, przetrzymywał te ubrania w magazynie nie zezwalając na ich rozdanie.

Wiosną w 1945 r. gdy bandy NSZ terrorom usiłują przeszkodzić w akcji świadczeń rzeczowych, kiedy to robotnicy w fabrykach i ich rodziny od tygodnia nie mieli chleba, tow. Kościński na czele brygady robotniczej wyruszył w najbardziej zagrożony powiat wysoki - mazowiecki.

Świadek Stanisław Martyna, traktorzysta w majątku Wartkowiecki, należącym również do wspomnianego zespołu, zwracał się jako przedstawiciel rady folwarcznej kilkakrotnie do Preussa o wypłatę zaległych zarobków i deputatów. Na to oskarżony zaręczał następującymi słowami: „Nie dam wam pieniędzy, możecie jechać i skarżyć się gdzie chcecie”.

W dniu 23 listopada 1945 r. w oczekiwaniu na spóźnionego obowiązkowo tow. Kościńskiego wraca do domu do Białogostka. Na szosie koło Kobryna, za mochód jego zostaje ostrzelany przez ukrytych w zasadce bandytów NSZ-owskich. Tow. Kościński został śmiertelnie ranny.

Wieloletni, bogato ilustrowany, zawierający około 400 stron druku. Na treść „Kalendarza” składa się: — Kalendarium wraz z informacjami o datach historycznych, politycznych i innych, ważnych dla każdego obywatela.

Tak na bojowym posterunku zginał cichy bohater, bezgranicznie oddany sprawie ludu, wierny żołnierz PPR, partyjny bojownik, partyjny budowniczy.

W dniach 23-24 listopada 1945 r. w oczekiwaniu na spóźnionego obowiązkowo tow. Kościńskiego wraca do domu do Białogostka. Na szosie koło Kobryna, za mochód jego zostaje ostrzelany przez ukrytych w zasadce bandytów NSZ-owskich. Tow. Kościński został śmiertelnie ranny.

Nazwisko tow. Kościńskiego i całego szeregu innych świadczy, że nie ma na świecie takiej siły, która by potrafiła skruszyć moc, potęgę i ofiarności klasy robotniczej.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

ORGANIZACJE DZIELNICOWE WYBRAŁY DELEGATÓW NA KONFERENCJĘ WARSZAWSKĄ

Śródmieście

Dzielnica Śródmieście ma specyficzne, typowo-urzędnicze oblicze, nie dziwi więc, że przeważają w niej...

Tow. Albrecht wygłosił obszerny i wyczerpujący referat o podstawach ideologicznych Zjednoczenia obu Partii Robotniczych...

Entuzjastycznie przyjęto uchwałę na miejscu rezolucję: „Konferencja Przedkongresowa Dzielnicy Śródmieście przesyła swoje...

„Konferencja Przedkongresowa Dzielnicy Śródmieście przesyła swoje najserdeczniejsze życzenia braterskim górnikom francuskim...

Entuzjastycznie przyjęto uchwałę na miejscu rezolucję: „Konferencja Przedkongresowa Dzielnicy Śródmieście przesyła swoje...

Obszerne sprawozdanie z działalności dzielnicowej organizacji partyjnej złożył jej sekretarz, tow. Lutek...

Tow. Romanow, Banaś, Frenkiel i inni podnieśli sprawę czyszczenia szeregów partyjnych...

Tow. Zarnecki zwrócił uwagę na teren akademicki, któremu za mało czasu poświęca Komitet Dzielnicowy...

Praga Centralna

W niedzielę w lokalu KD Praga Centralna, przy ul. Stawowej, odbyła się konferencja dzielnicowa i wybory delegatów na Konferencję Warszawską...

Dyskusja, która wywiązała się po obu referatach została pewnie światła na tę jedną z najbardziej uprzednio wionych dzielnic stolicy...

TEATRY

Teatr POLSKI (Karasia 2) „Pan Jowialski” o godzinie 19. KLASYCZNY (Mokotowska 112) „Kobieta we mgłach”...

KINIA

ATLANTIC (Chmielna 33) „Wielkie nadzieje” początek seansów o godz. 14. 16.30. 21.00. 23.45. 24.15. PALADIUM (Złota 7-9) „Pieśń tajgii”...

RADIO

ŚRODA, dnia 24 listopada 1948 r. 5.10 Sygnał czasu. 5.15 Strzeżenie wiadomości dz. por. 5.20 Konc. por. dla świata...

wo w zarządzie itd. Zwrócono również uwagę na zbyt małe powiązanie związków zawodowych z masami pracującymi...

Tow. Kruczkowski (ZMP) mówił o pracy na terenie szkół, gdzie kier. często uprawia wrogą klasę robotniczą...

W gimnazjum odzieżowym świędziono wywaz praktyczek przez pierwsze maistrowe ZMP zorganizowane brzydki kontrolne...

Tow. Wojski, dyrektor ZOR, tow. Dworakowski, wiceprzewodniczący SRN, wiceprezydent miasta tow. Sraha...

Przewodniczy pracy tow. Salomonowski, Szwed i Fronczak z Wodociągów, tow. Wasilewska z Fabryki Zarówek „L. 3”...

Powisłe

W sobotę w Komitecie Dzielnicowym Powisła odbyły się wybory delegatów na Konferencję Warszawską. Po referacie...

Sprawozdanie, aczkolwiek szczegółowe i przejrzyste, nie uwzględniło jednak wszystkich spraw...

Tow. Danilowicz (Czyelnik) oraz tow. Drąkiewiczowa (Kurs Przygotowawczy)...

Tow. Danilowicz zaznaczył, że na młodzież, zwłaszcza szkolną, wpływ wywiera kier. natomiast nasi towarzysze zbyt słabo są powiązani z kolami rodzicielskimi...

Tow. Drąkiewiczowa omawiała drugą, związaną z tym zagadnieniem konieczność, a mianowicie konieczność dotarcia do naszego nauczycielstwa...

Jednak mimo, że skala zagadnień poruszonych w dyskusji była dosyć rozległa i ilość mówców poważna (31), towarzysze zbyt mało poruszyli sprawy związanych ściśle z własnym ośrodkiem pracy...

Dużo miejsca w dyskusji zajęła sprawa ubóstwa i świadczeń społecznych oraz biurokratyzowanie niektórych pracowników instytucji społecznych...

Działalność Komitetu ograniczyła się tymczasem do przejęcia od Zarządu Głównego kadrołki członków warszawskich i których jest już 2000. W przyszłości licza to zwiększy się do 25000.

Do najbliższych zadań będzie należało stworzenie klubu radiomaniów, zapobieganie w sprzęt techniczny, technologia biblioteki i obsługiwanego przez specjalną komisję...

Przy każdej DRN powstały analogiczne komitety dzielnicowe, które otrzymały półtora miliona zł kredytu. Dzięki kredytom ludzie pracy mogą otrzymać znaczny zaopatrzenie przed świętami...

W Warszawie Radzie Związków Zawodowych odbyła się konferencja w sprawie zaopatrzenia przed świętami mieszkańców stolicy w mięso...

Według zaopatrzenia przedstawicieli Centrali Miejskiej Warszawa dostanie w grudniu 3600 ton mięsa, tzn. 600 ton więcej, niż w listopadzie. W miesiącu obecnym opano było całkowicie...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

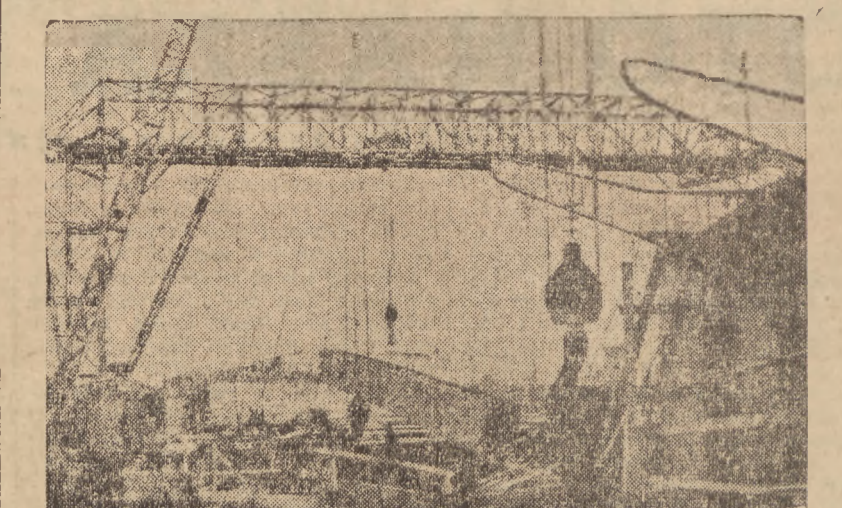
W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

Most Śląsko-Dąbrowski zbliża się do Pragi



Na piątym przęśle mostu Śląsko-Dąbrowskiego zakłada się blachownicę.

KĄŻDY LOKAL ma swój powojenny życiorys

Nowa ewidencja mieszkań ułatwiła kontrolę lokali wyłączonych

Miejski Wydział Kwaterunkowy nie posiadał dotychczas własnej centrali ewidencji wszystkich mieszkań w Warszawie. Orientowano się na podstawie wykazów prowadzonych osobno w poszczególnych dzielnicowych sekcjach mieszkaniowych...

Obecnie Wydział Kwaterunkowy sporządził wzorową ewidencję - kartotekę, obejmującą wszystkie mieszkania warszawskie. Kilkunastu pracowników Urzędu Kwaterunkowego przygotowali tecki, inni sporządzili karty, jeszcze inni sporządzili akta...

W czwartek 25 listopada o godz. 16.30 w lokalu KD PPR - Śródmieście (Mokotowska 48) odbędzie się zebranie plenimium Dzielnicowego Śródmieście do sprawy - zbiórki na Wspólny Dom Partyjny.

W czwartek 25 listopada o godz. 16.30 w lokalu KD PPR - Śródmieście (Mokotowska 48) odbędzie się zebranie aktywów PPR i PPS Dzielnicowy Śródmieście.

W czwartek 25 listopada o godz. 16.30 w lokalu KD PPR - Śródmieście (Mokotowska 48) odbędzie się zebranie aktywów PPR i PPS Dzielnicowy Śródmieście.

Nie zabraknie mięsa na święta

W Warszawskiej Radzie Związków Zawodowych odbyła się konferencja w sprawie zaopatrzenia przed świętami mieszkańców stolicy w mięso. Według zaopatrzenia przedstawicieli Centrali Miejskiej Warszawa dostanie w grudniu 3600 ton mięsa, tzn. 600 ton więcej, niż w listopadzie.

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

W celu zapobieżenia podwyżkom cen przed świętami, Wydział Ekonomiczny WRZ zawiązała ścisłą kontrolę sklepów żywnościowych i wędliniarskich...

Z KRAJU

Robotnicy Państwowego Monopoli Zapalczanego wprowadzają nowe ulepszenia techniczne

Dyrekcja P. M. Z. od 1946 r. rozpoczęła prace nad zorganizowaniem krajowej produkcji masy zapalczanej...

skiego, ślusarzy fabryki w Błoniu, którzy skonstruowali zabezpieczenie przeciw okaleczeniu palców pracowników przy maszynach etykietówkach.

skując wyższą dokładność i niższe koszty wytwarzania. Władysław Glendak, majstra fabryki w Czechowicach, który dokonał wiele pomysłowych ulepszeń maszyn zapalczanych pakownicy.

OBBUDOWA ELEKTROWNI W zniszczonej przez działania wojenne Elektrowni Wodnej na Złotym Lubuskiej, zakończone zostaną w najbliższych dniach wstępne prace...

PEŁNIE NASZE DRZEWO Od 22 br. zaczęły nadchodzić do Szczecina pierwsze transporty kolejowe drzewa — tarcicy iglastej ze swierków i jodeł — na eksport.

SEZON ZIMOWY W KRZYNICZDROJU Dyrekcja Naczelna Polskich Uzdrawisk podała do wiadomości, iż Krzyńca-Zdrój rozpoczyna sezon zimowy dnia 1 grudnia br.

Sanatorium zdrowotne, które zostało ostatnio przekształcone ze starego domu zdrowotnego, czynne będzie od 15 grudnia br.

NOWE DOMY LUDOWE W gminie Golesze, pow. piotrkowski, mieszkanicy przystąpił do budowy Domu Ludowego. Budynki staną pod dachem jeszcze w br. Na koszt tej samej gminy podjęto budowę Domu Ludowego w Podelnie.

ILE SPRZEDANO BUTÓW? W ciągu października br. 25 sklepów Centrali Handlowej Przemysłu Skórzanego w woj. łódzkim sprzedało obuwia na sumę 263 mil. zł, a 9 sklepów w Centrali w Łodzi, na sumę 125 mil. zł.

ROLNICZY DOM TOWAROWY W PIOTRKOWIE Powiatowy Zw. Gminnych Spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej” w Piotrkowie przystąpił do organizacji Rolniczego Domu Towarowego, który zostanie otwarty 15 grudnia br.

Nowe polskie maszyny zapalczane posiadają ulepszenia oparte na dłużej praktyce i spostrzeżeniach specjalistów P. M. Z. i są wydajniejsze w pracy od posiadanych typów maszyn zagranicznych.

W zakresie racjonalizacji usprawnienia produkcji — przeprowadzono standaryzację półfabrykatów i produktów gotowych, ustalono wydajność maszyn i etapy obsługi maszyn, znormalizowano narzędzia, części zamienne i sprzęt.

Na naradach wytwórczych w fabrykach zapalczanych zgłoszonych i przyjętych ogółem 26 wynalazków i ulepszeń, z których najważniejsze są: Stanisława Jatezaka, b. kierownika produkcji w fabryce w Czechowicach, obecnie inspektora Dyrekcji PMZ, który ulepszył krzywkę do automatu, w wyniku czego uzyskano dobre i oszczędne formowanie z masy lepków zapalczanych.

Władysław Zyły, majstra fabryki w Czechowicach, który skonstruował nowy zbiornik na parafinę, przez co zaoszczędzono zużycie parafiny i skasowano wyciąg pary parafiny na zewnątrz, zmniejszając przez to niebezpieczeństwo pożaru.

Polniński, ślusarz w fabryce w Sianowie, który ulepszył przyrząd do podawania papieru do maszyn pakowniczych. Edwarda Burezyńskiego, majstra fabryki w Błoniu i Romana Kubieca, majstra fabryki w Sianowie, którzy skonstruowali przyrząd do fosforowania pudełek gabinetowych, zwiększając dotychczasową wydajność pracy 2,5 raza.

Rudolfa Gorodego, majstra w fabryce w Czechowicach, który ulepszył zbiornik do klejów na etykietówkach, dzięki czemu zmniejszyło się zużycie kleju przy naklejaniu etykiet, oraz ulepszył konstrukcję wzmocnienia maszyn wierzchołków.

Wacława Konopki i Aleksandra Wainkowskiego, którzy ulepszyli przyrząd do naklejaniania etykiet, oraz ulepszyli konstrukcję wzmocnienia maszyn wierzchołków.

KINO „STYLOWY” Dziś premiera!! HARRY BAUR RENEE FAIRE

OD DZIS W KINIE »PALLADIUM« kolorowy film muzyczny

PIEŚŃ TAJGI Reż T. PYRIEW w rolach gl. M. LADYNIKA W. DROŻNIKOW

W TROSCE O ELEKTRYFIKACJĘ wsi łódzkiej

W Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi odbyła się konferencja, w celu powołania do życia Woj. Komitetu Elektryfikacji Wsi i wytyczenia jego przyszłych zadań.

W konferencji wzięli udział: przewodniczący Woj. Rady Narodowej, Szczyła - Domagański, wicewojewoda łódzki - Szaniawski, dyr. Gł. Biura Elektryfikacji Wsi w Warszawie - Jung oraz przedstawiciele partii politycznych, Zw. Sam. Chł. i PNZ.

Dyr. Jung przedstawił cele i zadania Woj. Komitetu Elek. Wsi. Scharakteryzował dotychczasowy sposób elektryfikowania wsi i omówił projektowane zmiany w systemie organizacyjnym.

W pierwszej kolejności będą elektryfikowane wsie, w których znajdują się ośrodki maszynowe, spółdzielnie rolnicze oraz najbardziej rozwinięte w gospodarce indywidualnej. Następnie te wsie, w których znajdują się ośrodki przemysłowe i oświatowe.

Celem elektryfikacji wsi jest podniesienie produkcji, a nie dostawa energii na cele konsumpcyjne. Przedstawiciel Zjednoczenia Energetycznego okr. łódzkiego omówił zadania i przebudowy ustroju rolniczo-gospodarczego.

w filmie francuskim TAJEMNICA NOCY WIGILIINEJ Reżyser EN ISTIAN LAOTE

OD DZIS W KINIE »PALLADIUM« kolorowy film muzyczny

PIEŚŃ TAJGI Reż T. PYRIEW w rolach gl. M. LADYNIKA W. DROŻNIKOW

W TROSCE O ELEKTRYFIKACJĘ wsi łódzkiej

W Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi odbyła się konferencja, w celu powołania do życia Woj. Komitetu Elektryfikacji Wsi i wytyczenia jego przyszłych zadań.

W konferencji wzięli udział: przewodniczący Woj. Rady Narodowej, Szczyła - Domagański, wicewojewoda łódzki - Szaniawski, dyr. Gł. Biura Elektryfikacji Wsi w Warszawie - Jung oraz przedstawiciele partii politycznych, Zw. Sam. Chł. i PNZ.

Dyr. Jung przedstawił cele i zadania Woj. Komitetu Elek. Wsi. Scharakteryzował dotychczasowy sposób elektryfikowania wsi i omówił projektowane zmiany w systemie organizacyjnym.

W pierwszej kolejności będą elektryfikowane wsie, w których znajdują się ośrodki maszynowe, spółdzielnie rolnicze oraz najbardziej rozwinięte w gospodarce indywidualnej. Następnie te wsie, w których znajdują się ośrodki przemysłowe i oświatowe.

Celem elektryfikacji wsi jest podniesienie produkcji, a nie dostawa energii na cele konsumpcyjne. Przedstawiciel Zjednoczenia Energetycznego okr. łódzkiego omówił zadania i przebudowy ustroju rolniczo-gospodarczego.

GŁOS SPORTOWY

Tydzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej

Młodzież nadzieją sportu węgierskiego

W lekkoatletyce kobiecej Węgry mają również kilka zawodniczek reprezentujących bardzo wysoką klasę. Do najwybitniejszych należy Olga Gyarmati, świetna biegaczka i specjalistka w skoku w dal.

W zapasach grecko-rzymskich, 11) Mogyorossy (w gimnastyce przez konia), 12) Pataki (w gimnastyce, skok przez konia).



TIBOR BERCZELLY, czołowy szablista węgierski.

Medale złote zdobyli: 1. Nemeth — w rzucie młotem, 2. Gyarmati — w skoku w dal, 3. Csik — w boksie (w. kogucia), 4. Papp — w boksie (w. średnia), 5. Gerevich w szermierce na szable, 6. Ilona Elek — w szerm. na florecie, 7. Drużyna męska — w szermierce na szable, 8. Takacs — w strzelaniu z pistoletu, 9. Pataki — w gimnastyce (ćwiczenia dowolne), 10. Bovis — w zapasnictwie (walka amerykańska, w. ciężka).

Medale srebrne: 1. W piłce wodnej, 2) w sztafecie pływaków 200 m, 3) w gimnastyce (Magyarossy), 4) w gimnastyce drużynowej kobiet, 5) w zapasach grecko-rzymskich w w. lekkiej (Szilvaay).

Medale brązowe: 1) Wazszi (w rzucie oszczepem), 2) Kadas (w pływaniu na 100 m st. dowol.), 3) Mitro (w pływaniu na 1.500 m), 4) Eva Novak (w pływaniu na 200 m st. klas.), 5) W wioślarstwie (dwójki ze sternikiem), 6) Maszlay (we florecie męskim), 7) Kovacs (w szabli), 8) w gimnastyce drużynowej (męskiej), 9) Toth (w zapasach grecko-rzymskich w w. piórkowej), 10) Fenyvesi (w w. piórkowej).

Masowość w sporcie z roku na rok wzrasta coraz bardziej. Ustrój demokratyczny ludowej wybitnie sprzyja temu zjawisku. Utalentowanej młodzieży jest bardzo dużo. Z punktu widzenia oceny fachowej, charakterystyczną cechą charakteru węgierskiego jest temperament i szybkość. Te 2 cechy odgrywają obecnie w sporcie węgierskim rolę. Obserwując sport węgierski, widzimy, że w wielu dyscyplinach systematycznie poprawia on swój poziom. Tak jest w koszykówce, siatkówce, lekkoatletyce, wioślarstwie i gimnastyce. To wszystko ko pozwala przypuszczać, że sport węgierski stanie się w przyszłości jeszcze większą potęgą — niż obecnie.

Sytuacja w Lidze Koszykowej

Po ostatniej niedzieli rozgrywek Ligi Koszykowej drużyna AZS (Warszawa) wysunęła się na czoło tabeli, mając lepszy stosunek punktów od „Warta” ZKK Poznań. Wyraźnie już widać, że o pierwsze miejsce walkę będą toczyć trzy drużyny, posiadające bardzo wyrównaną klasę: AZS Warszawa, ZKK Poznań i YMCA — Łódź.

W dotychczasowych rozgrywkach najbardziej zawiódła „Wisła” z Krakowa, której zawodnicy odlegają daleko od zespolonej formy. Dobrze wystartował łódzki TUR, który od początku nie chce zrezygnować ze środkowej pozycji w tabeli. Poznańska „Warta” po dobrym meczu z ZKK, ciężko przegranym po dogrywce, wygrała i spotkanie z AZS Kraków 1-1 — przegrana, z YMCA Łódź, w którym bądź razie zespół „Warty” też nadal b. groźnym przeciwnikiem.

Tabela rozgrywek Ligi Koszykowej

Z KRAJU I ZE ŚWIATA

WARSZAWA — Polski Związek Piłki Nożnej otrzymał depeszę od „Cracovii”, w której klub krakowski składa protest, dotyczący weryfikacji meczu niedzielnego z „Legią” (0:0). Protest ten ma jednak słabe szanse uwzględnienia.

Pięściarze Budapesztu już są w stolicy

We wtorek w godzinach popołudniowych przybyła do stolicy ekipa pięściarzy Budapesztu. Mili goście przybyli o 3 dni wcześniej, niż zapowiadali w swej ostatniej depeszy.

KATOWICE. — Mysłowicka „Sila” wyszła do Czechosłowacji swą sekcją zapalczą celem rozegrania kilku spotkań. „Sila” wyjechała w najbliższym składzie, wzmocnionym Bajorkiem z Krakowa.

Nowy Jork. — Drużyna hokejowa z Nowego Jorku i Kanady odjadą do Europy na mistrzostwa świata w końcu przyszłego miesiąca. 15 najlepszych hokeistów będzie wybranych z zespołu „Amateur All Stars 1948”.

Ogłoszenia drobne

ZAGUBIONO książkę włojską odcinek zameldowania leg. Zw. Zaw. na nazwisko Sierka Tadeusz. ZGUBIONO legitymację PPR Nr. 127590 na nazwisko Wacławek Jan. KIEROWCA samochodowy PKS Rajmund Sepelowski zamieszkały w Cichanowie ul. Pułtuską Hala zgubił prawo jazdy Nr 831 z legitymacją służbową PKS Nr 14385. Kto znajdzie niech doręczy otrzyma na prośbę 5.000 zł.

Centrala Handlowa Farmaceutyczna. Sanitarna „CENTROSAN”. Warszawa, Skierniewicka 16-20, poszukuje do pracy w Warszawie SAMODZIELNYCH KSIĘGOWYCH BIŁANSISTÓW obeznanych z jednolitym planem kont i EKONOMISTÓW. Podania wraz z życiorysem i odpisanymi świadectw należy składać w Wydziale Personalnym w godz. 9-11.

DWA NOWE MOSTY na dzień poświęcenia Partii Robotniczych

Znajdujący się na ukończeniu most drogowy konstrukcji Bailey'a na Narwi w Pułtusku, zostanie oddany do użytku — nie jak donoszono poprzednio — 15 grudnia, lecz w dniu Zjednoczenia obu Partii Robotniczych tj. 8 grudnia. Pracujący przy budowie mostu robotnicy uchwaliли ostatnio rezolucję, w której zobowiązali się zakończyć budowę do dnia Kongresu Zjednoczeniowego.

W chwili obecnej gotowa jest już jedna połowa mostu, przy drugiej zaś trwają intensywne prace. W ostatnich dniach rozpoczęto opuszczenie dźwiarów na łożyska. Całkowity koszt budowy mostu wynosi 22 miliony zł. Na dzień Kongresu Zjednoczeniowego oddany zostanie także do użytku most drogowy na rzece Jasiołce na drodze Konstancja — Skolimów.

Małorolni i średniorolni chłopci otrzymują kredyty

Powiat skierniewicki otrzymał za pośrednictwem Powiatowego Związku Samopomocy Chłopskiej kredyty na podniesienie gospodarki rolnej. Na grudzień kredyty te wynoszą 3.100.000 zł. Rozprowadzone będą przez nowe zarządy gminne i gromadzkie ZSCH. Korzystać z kredytów będą mogli tylko chłopci małorolni i średniorolni — członkowie ZSCH.

Do 1 listopada br. rolnicy w całym kraju wpłacili na FOR 11.340 mln. zł, co stanowiło ok. 71 proc. ogólnego wmiaru, wynoszącego 16 miliardów zł. W listopadzie br. nastąpił znaczny wzrost wpłat oszczędnościowych i niektóre województwa zrealizowały należności na FOR prawie całkowicie.

PIERWSI WPŁACILI 100 proc. wkładów na FOR

Do 1 listopada br. rolnicy w całym kraju wpłacili na FOR 11.340 mln. zł, co stanowiło ok. 71 proc. ogólnego wmiaru, wynoszącego 16 miliardów zł. W listopadzie br. nastąpił znaczny wzrost wpłat oszczędnościowych i niektóre województwa zrealizowały należności na FOR prawie całkowicie.

PIERWSI WPŁACILI 100 proc. wkładów na FOR

Do 1 listopada br. rolnicy w całym kraju wpłacili na FOR 11.340 mln. zł, co stanowiło ok. 71 proc. ogólnego wmiaru, wynoszącego 16 miliardów zł. W listopadzie br. nastąpił znaczny wzrost wpłat oszczędnościowych i niektóre województwa zrealizowały należności na FOR prawie całkowicie.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

OB. ZBIGNIEW ROMANOWSKI. Prosimy o zgłoszenie się do redakcji po odbiór zagubionych dokumentów. ONET, CIECHANÓW. Na anonimowy nie odpowiadamy. OB. JÓZEF KRAUS, GDYŃIA. Dzień kufemy za nadesłane uwagi. OB. M. K. W., OKĘCIE. 1) Powinności zgłosić się do Urzędu Kwaterunkowego. Wystarczającym dowodem będzie świadectwo małżeństwa oraz oświadczenie waszej małżonki. 2) Radzimy zwrócić się bezpośrednio do OUL w Katowicach. OB. LUDWIK CZARNECKI, WARSZAWA. Zajmijmy się Waszą sprawą, podajcie jednak adres mieszkania, o które Wam chodzi. 31103, GRODZISK. 1) Sprawa podlega kompetencji sądu grodzkiego. 2) Meżcie krzaki wyciąć. OB. ANNA PIETRUSIŃSKA, WARSZAWA. Jak wynika z wyjaśnienia ZUS, pretensje Wasze są nieuzasadnione.

OB. MARIAN SIKORSKI, WARSZAWA. Wydział Inspekcji Budowlanej ZM zawiadomił nas, że w poruszony przez Was sprawę prowadzone jest obecnie dochodzenie przez Komisję Specjalną do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym. OB. HELENA WAKAR, WARSZAWA. Zachowanie się młodzieży w kinach i teatrach w wielu wypadkach istotnie zasługuje na nagany. Dlatego też nie radzimy dorosłym chodzić na poranki, organizowane dla szkół. Naturalnie, że na nieodpowiednie zachowanie się młodzieży powinni zareagować nauczyciele - wychowawcy. OB. K. K., WARSZAWA. W ubiegłym miesiącu utworzono został Komitet Obywatelski dla uporządkowania grobów żołnierzy radzieckich na terenie Warszawy i województwa warszawskiego. Postanowiono rozpocząć w najbliższym czasie ekskumację zwłok i przenieść ciała poległych na teren siedmiu nowozałożonych cmentarzy. Komitet ten zajmie się też na pewno emantamentem koła wsi Jasięca.

Na święta zaopatrz się w wino produkcji państwowej w P.C.H.

Centralny Zarz. Przem. Spożywczego

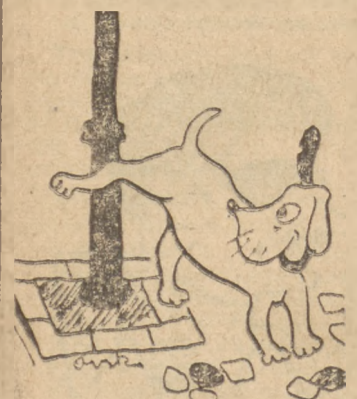
Warszawa, Chocimska 14, zatrudni: 1. Ekonomistów z doświadczeniem handlowym, 2. Pracowników obeznanych z zaopatrzeniem materialnym, 3. Kalkulatora przemysłowego, 4. Pracownika obeznanego z obrotem zagranicznym, 5. Organizatora praktyka, obeznanego z urządzaniem wystaw, 6. Biegła maszynistę, 7. 4 inżynierów - mechaników, 1 buchaltera, chemika, oraz 2 techników-mechaników, 8. Wskazywanych księgowych ze znajomością kalkulacji przemysłowej. Podania należy składać w Dziale Personalnym, pokój Nr 50.

Centralny Zarz. Przem. Spożywczego

Warszawa, Chocimska 14, zatrudni: 1. Ekonomistów z doświadczeniem handlowym, 2. Pracowników obeznanych z zaopatrzeniem materialnym, 3. Kalkulatora przemysłowego, 4. Pracownika obeznanego z obrotem zagranicznym, 5. Organizatora praktyka, obeznanego z urządzaniem wystaw, 6. Biegła maszynistę, 7. 4 inżynierów - mechaników, 1 buchaltera, chemika, oraz 2 techników-mechaników, 8. Wskazywanych księgowych ze znajomością kalkulacji przemysłowej. Podania należy składać w Dziale Personalnym, pokój Nr 50.

Z DALEKA Z BLISKA

KŁOFOTY Z GWIAZDAMI
Coraz więcej kłopotów zwa-
la się na głowę producentów
filmowych z Hollywood. Sławny
proces w sprawie filmowych
oskarżonych o działalność an-
tyw amerykańską, nie zdołał
jednak zniszczyć i zmusić wszy-
stkich do zmiany przekonań.



Katarzyna Hepburn na przy-
kład pozostała nadal gorącą
zwolenniczką Wallace'a i wciąż
agituje na rzecz jego partii.
Przeżeni producenti szyb-
ko dedali do kontraktów nowy
warunek, zobowiązujący nowo
angażowanych aktorów do nie-
wyrażania publicznie swoich
postępowych poglądów. Ale w
jaki sposób zamknąć usta daw-
niej zakontraktowanym gwia-
zdom?

Lamiąc sobie nad tym rozbo-
lają głowę producenci zazdro-
snym okiem spoglądają na
gwiazdę wytwórni Metro Gold
wyn Meyer — psa Leslie. Gło-
sno idealnie przynajmniej nie mo-
że nie powiedzieć...

DRZEWA MIGDAŁOWE
KWITNĄ
POD KISZNIOWEM

Z inicjatywy Generalissi-
musa Stalina Rada Ministrów
ZSRR powzięła doniosłą u-
chwałę, zakładającą podwal-
ny dalszego rozwoju hodowli
reńskich cytrusowych i pedzwo-
nikowych w Związku Radzieckim.
Uprawa tych kultur zo-
stanie znacznie rozszerzona na
półwyspie krymskim, na Ku-
banii, Ukrainie południowej,
w republikach środkowo-az-
yjskich oraz w Azerbejdżanie,
Moldawii i Dagestanie. W
najbliższych dwóch latach
ma być zasadzonych na
tech obszarach 1.230 tys.
drzew cytrusowych, 2.330 tys.
drzew eukaliptusowych oraz
ogromna ilość krzewów pod-
zwrotnikowych.

Przeprowadzono już prace
doświadczalne nad aklimatyz-
acją cytryn, mandarynek,
fig i drzew migdałowych pod
Kiszniowem.

RYBA PONAD PLAN

Rybaczy astrachańscy wyko-
nali przedterminowo roczny
plan połowu i dostawy ryb,
a następnie przyjęli nowe
zobowiązanie. Mają oni dać 160
tys. pudów ryb ponad plan.
W ramach swych zobowiązań
socjalistycznych rybaczy astracha-
ńscy złowili i dostarczyli
do fabryk rybnych 1 milion
pudów ryb ponad plan.

SZANGHAJ w r. 1948

Reportaż ten ukazał się w tygodniku „World Report”. zbil-
żonym do amerykańskich kół militarnych USA. Wyraża on
przeświadczenie, jakie od dawna panuje wśród imperialistów
amerykańskich, o kruchości skorumpowanego reżimu Czang Kaj
Szeka.

Wojna domowa w Chinach
czyli z Szanghaju w coraz wiek-
szym stopniu miasto paradok-
sów, — połączenie luksusu z naj-
skrajniejszą nędzą. Podczas gdy
30.000 żebraków włóczy się po
ulicach miasta, w eleganckich
restauracjach wzdłuż alei Nan-
kińskiej podaje się wojennym
nowobogackim kosztowne chiń-
skie przysmaki w stu odmia-
nach.

Zbieracy chodzą w lachma-
nach. Noce spędzają gromadnie
w bramach lub śpią skurczeni
na troliuszach. W dzień zajmują
„posterunki” obok restauracji i
hotelu wystawiając na pokaz
swanęde. Przed hotelem „Cat-
hay” zawodzi głośno, kłęczący
starzec z dwojgiem wychudłych
i wynędzniałych dzieci. Stoi tam
również kobieta, której mieszka-
niem jest słomiana mata. Nieco
dalej spotkacie żebraka, który,
aby ukryć swój wstyd, trzyma
stałe twarz w dłoniach. Na chod-
niku obok niego znajduje się
karton z wypisanym apelem do
dobroczyńców przechodniów.

— To inteligent — wyjaśnia
mój przyjaciel — duma nie poz-
wała mu zebrać otwarcie. Opi-
sał wobec tego swą historię
pięknym wyrażeniem pismem i li-
czy na wzruszenie przechod-
niów.

— To inteligent — wyjaśnia
mój przyjaciel — duma nie poz-
wała mu zebrać otwarcie. Opi-
sał wobec tego swą historię
pięknym wyrażeniem pismem i li-
czy na wzruszenie przechod-
niów.

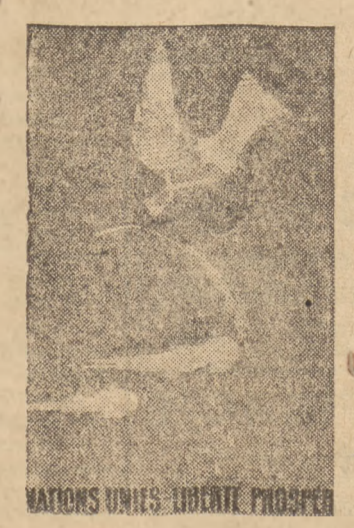


Jednak tłum Szanghaju obo-
jętnie przechodzi obok nędzy u-
chodźców wojennych. Robotnicy
i kulisy są zbyt pochłonięci wys-
cigiem z bezustannie zwyżkują-
cymi cenami. Reszta ludności
zajmuje się spekulacją. Ci, któ-
rzy nie żebrzą, nie popychają
ryksz, lub nie pracują w fabry-
kach, gonią za łatwym i szy-
bkim zarobkiem. Ciężkie warun-
ki materialne zmuszają funkcjo-
nariuszy rządowych i prywat-
nych urzędników biurowych —
t. zw. „proletariat w białych ko-
nierzykach” — do powiększania
skromnych zarobków niejedno-
krotnie przez spekulację i korup-
cję.

Polowa Szanghaju siedzi po
uszty w „interesach”, spekulując
szabkami złota, ryżem i bawe-
łną. Liczni domokraczy obnoszą
najrozmaitsze rodzaje towarów.
Chodzący są formalnie zawalone
budkami i straganami. Tysiące

przekupniów, stojąc, głośno za-
chwelają swój towar. Można nie
schodząc z chodnika zakupić
wszystko, co potrzebne jest np.
do umebłowania mieszkania. Po-
pularna jest również uliczna
sprzedaż książek amerykań-
skich, pochodzących z rabunku.
Handlem zajmuje się każdy, kto
może kupić kilka bananów, tro-
che słodyczy lub pudełko zapa-
łek z amerykańskiej paczki wo-
jennej.

Ceny skaczą jak szalone. Ma-
to kto kupuje tu dla konsumpcji
Celem jest przetrzymanie w towa-
ru i sprzedanie go w odpowied-
niej chwili, z możliwie najwik-



Na ogólnostanowim konkursie na plakat Narodów Zjed-
noczonych został nagrodzony projekt znanego artysty ma-
larza tow. Tadeusza Trepińskiego.
Artysta ten już w 1937 roku otrzymał w Paryżu „Grand
Prix” za plakaty wystawione na ogólnostanowim wysta-
wie sztuki i techniki.

DOM TOWAROWY W MINIATURZE

Przy wieżdzie do wsi Wierch,
nają Trojca (województwo kali-
nińskie) stoi na wzgórzu piękny
duży dom. Jest to sklep społ.
działni wiejskiej. Nie tylko cho-
pi ze wsi Wierch, ale i Trojca, ale
też mieszkańcy okolicznych wsi
przychodzą tu po zakupy. Sklep
posiada szeroki asortyment arty-
kułów. Jest to dom towarowy w
miniaturze. Można tu otrzymać
najrozmaitsze towary. W
oddziale naczyń kuchennych go
spędziny domu może zaopatrzyć
się we wszelkiego rodzaju nacz-
nią i sprzęt kuchenny. Duży jest
też wybór artykułów perfumie,
ryniczych, sanitarnych i higienicz-
nych. Istnieją też działy cukier-
niczy i gastronomiczny. W od-
rębnym oddziale sprzedaje się
sprzęt rolniczy.

Dział książkowy spółdzielni
cieszy się wielkim powodzeniem.
Wielkie zainteresowanie przeja-
wiają kunający dla nowinek po-
litycznych, duży wybór literatury
pięknej i literatury traktującej o
gospodarstwie rolnym.

Miejscowa spółdzielnia rolna,
cza posiada trzy takie sklepy.
Do spółdzielni należy 927 udział-
ców. Dla zaspokojenia ich
potrzeb założono spółdzielnię,
produkcją towary codzienne

go użytku. Tu wykonuje się gra-
bie, widły, kładzie, wiadra i in-
ne przedmioty codziennego użyt-
ku. By zadość uczynić potrze-
bom kolchoźników zorganizowa-
no w ramach spółdzielni piekar-
nię, herbaciarnię, fryzjериę.

Dnia 1 listopada r. obrót
spółdzielni przewyższył 1 milion
450 tysięcy rubli. Udziałowcy za-
kupili za setki tysięcy rubli o-
dzieży, materiałów i obuwia.
Kolchoży zakupili mnóstwo ma-
szyn rolniczych, urządzeń i na-
rzedzi.

W miarę wzrostu dobrobytu
wzrastają też wymagania kol-
choźników. Do spółdzielni wpły-
wają liczne zgłoszenia na rowe-
ry, maszyny do szycia, patefo-
ny, aparaty radiowe i meble. Za-
rząd spółdzielni wierchnotroje,
kiej czyni wszelkie starania by
zaspokoić potrzeby swoich udział-
łowców.

Spółdzielnia Wierchnej Trojcy,
typowa spółdzielnia, jaką można
spotkać w każdej większej wsi
radzieckiej, rozwija się z każ-
dym rokiem. Zwiększają się jej
obroty towarowe i coraz lepiej
i pełniej zaspokajają ona rosnące
potrzeby udziałowców.

S. KORZ.

szym zyskiem. Wszyscy są zbyt
zajęci walką o byt lub rozbiciem
fortuny.

— Tysiące młodych Chińczy-
ków z prowincji chroni się w
tej natłoczonej, chaotycznej me-
tropoli przed przymusowym
wcieleniem do armii Kuomín-
tangu.

Jedynie uchodźcy — rozbitko-
wie życiowi, wyrzuceni tu przez
wojnę domową — przypominają
Szanghajowi, że na północy tu,
dzie walczy i gina.

— Tył amerykański pisał,
Od chwili gdy reportaż został
napisany minęło niewiele cza-
su, ale wojna nie jest już obec-
nie odległa od bram Szanghaju.

Teraz — beztroscy wówczas mi-
lionerzy, — sami stają się ucie-
kinierami, uciekają jak najszybciej
na południe, jak najdalej od Ar-
mii Ludowej. A jednocześnie
przygotowywana jest ewakuacja
tych, którzy są przyczyną sto-
sunków, tak jaskrawo opisa-
nych w reportażu — zawiedzo-
nych imperialistów ameryka-
ńskich. (f. s.)

Nowy numer
„KUŹNICY”

48 numer „Kuźnicy” przynosi
następujące pozycje:
przedmowa Andrzeja Stawara
pt. „Literat i wieś” do zbior-
na prac o Mielkiewiczu, Tadeu-
sza Boya i Zielińskiego.
przekład Jana Kolla z „Sa'o-
now” Diderota.

artykuł „O marksizmie” An-
gu-
sta Cornu w przekł. ksm.
pieśni zjednoczeniowe: „Pieśń
robotników polskich” Władysła-
wa Broniewskiego, pieśń bez ty-
tułu Jacka Bocheńskiego, „Pieśń
na zjednoczenie partii” K. I. Gal-
czyńskiego, „Pieśń klasy robotni-
czej” Krzysztofa Gruszczyńskiego,
go, „Pieśń jedności” Stanisława
Wygodzkiego, „Naprzód, ludu ro-
boczy” Leona Pasternaka i
„Pieśń zjednoczonej partii” Leo-
polda Lewina.

opowiadanie Jacka Bocheń-
skiego pt. „Miałem szczęście”,
artykuł Stanisława Ubańczy-
ka pt. „Klejnót staroruskiej lite-
ratury”.

artykuł Leona Gomołickiego
pt. „Autentyzm” „Słowa o
pułku Igora” w świetle badań
radzieckich”.

recenzje Ryszarda Matuszew-
skiego pt. „O sezonie w Alpach”
z tomu wierszy Mieczysława Ja-
struna „Sezon w Alpach”.

recenzje Henryka Voglera pt.
„Nowe wiersze Jastruna” z to-
mu wierszy Mieczysława Jastru-
na „Sezon w Alpach”.

artykuł Mieczysława Jastruna
pt. „Margareta Fuller”.

artykuł B. E. Sydowa pt. „Cho-
pin w piśmiennictwie światow-
nym”.

artykuł Gabriela Zycha pt.
„Kiedy urodził się Fryderyk
Chopin”.

Przegląd prasy, koresponden-
cie i noty.

NA PÓLCE Z KSIĄŻKAMI

SMUTNE WSPOMNIENIA

Skromne objętościowo „Opo-
wiadania oświęcimskie” nie-
zręczającej już dziś Marii Zare-
bińskiej - Broniewskiej wy-
różniają się spośród wielu in-
nych utworów o tematyce
martyrologicznej — prostotą
uczucia, serdecznością uczucia,
szlachetnością i godnością po-
stawy wobec przeżywanego i
widzianego cierpienia. Praw-
dziwość relacji nadaje nieraz
tym opowiadaniom charakter
niemal reportażowy; nie znaj-
dziemy tu cierpienia „wy-
wyższania się” ponad tych, co
nie zasnali oświecimskiego
infirmary — nie znajdziemy też
taniej czułości i sentymental-
izmu, nie liczących w sobie
w obliczu cierpienia, nędzy i u-
ciemnienia drugich. Z tego
uczucia — nie mogło przecież
być inaczej w oświęcimskich
warunkach — rodzi się smutek
i zaduma nad niesprawied-
liwością losów ludzkich, rodzi
się żal i tęsknota do bliskich
i najbliższych, oddzielonych
od Autorki — z wyroku zda-
rzeń wojennych — kolezastym
drutem, liniami frontów,
górami i morzami.

Henryk Szetyński, przyja-
ciel i kolega Zmarłej we wspólnym
zawodzie aktorskim, po-
święcił Jej w słowie wstęp-
nym serdeczne wspomnienie,

Mała miejscowość Łaki po-
łożona tuż nad granicą polską na
Zaolziu, stała się terenem wiel-
kiej manifestacji braterstwa pol-
sko - czeskosłowackiego. Z tłum
nym udziałem społeczeństwa,
tak polskiego jak i czeskiego
oraz licznych delegacji, odsło-
niony został pomnik ofiar oku-
pacji hitlerowskiej. W wygłoszo-
nych przemówieniach podkre-
ślono konieczność jak najściśle-
szego współdziałania wszystkich
narodów słowiańskich.

Pamięć niedawnych ofiar
niech będzie dla nas przestro-
gą — mówił poseł Pribula —
przed tymi, którzy świat zabili
ogniem pożogi wojennej i u któ-
rych po dzień dzisiejszy tu nie-
ugaszona iskra krwawego od-
wetu.

Na zakończenie podniosł uro-
czystości odegrano hymny: cze-
chosłowacki, polski i radziecki.

BOLESŁAW DUDZIŃSKI

Pomnik ofiar okupacji
na granicy polsko-czechosłowackiej

44)
pytało to, co się stało? Gdzie jest Francja? Gdzie
armia? Gdzie Leo? Przed oczami jej stał okropny
obraz: ogromne, puste pole, a pośrodku leży Leo,
twarz ma w krwi tak jaskrawej i gestaj jak farba.
Przytulała do siebie dziecko i godzinami powtarzała:
„Robercie! Robercie!”

W Mado panował spokój nieszczęścia, wielkiego
i niemożliwego do naprawienia. Nie dziwiła się, nie
pytała nikogo; ona jedna spośród wszystkich ludzi
z którymi wypadło jej spotykać nie miała na nie
nadziei. Kto wie, czy nie przygotowały jej do kata-
strofy słowa Sergiusza?... Lancier wciąż jeszcze mia-
ł się jak w gorączce. Gdy Morillo powiedział mu,
że Niemcy są już w Rouen, Lancier wyciągnął waliz-
kę i zaczął konwulsyjnie upychać w niej jakieś nie-
potrzebne drobiazgi. Po godzinie nadbiegł Samba:
„Gratuluję! Rosja wypowiedziała wojnę Itali!”...
Lancier uwierzył, ścisnął Mado: „Zawsze to mówilem,
że nie należy kłócić się z Rosjanami”. Pozostawiający
otwartą walizkę rzucił się do radioaparatu, mordował
się całą godzinę, usiłując złapać Moskwę i wreszcie
usłyszał audycję w języku angielskim; Moskwa opo-
wiadała o wystawie rolniczej. Lancier krzyknął: „Znów
nas oszukają! Jedźmy!”...

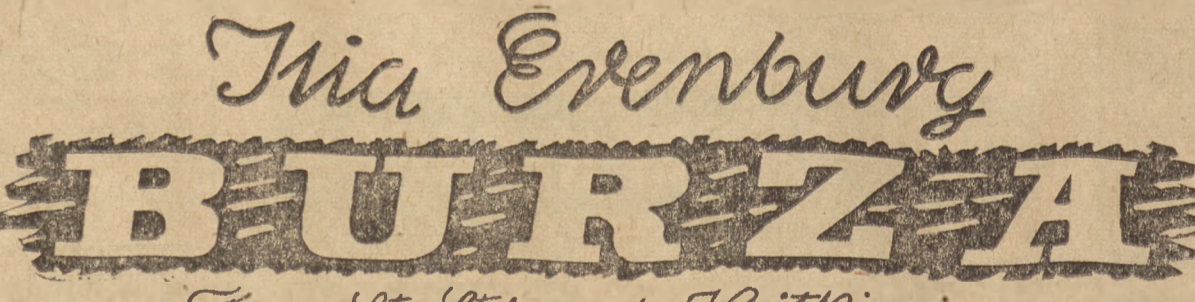
Mado musiała zachować spokój, rozważę, myśleć
za całą rodzinę. Dwa tygodnie temu matka miała
nowy atak. Profesorowie oświadczyli: „Najważniej-
sze — to zupełny spokój”. Rzecz jasna, że w czasach
pokojowych łatwo było ukryć przed chorą jakieś
pieniężne kłopoty albo rodzinne nieporozumienia;
w jaki jednakże sposób zapewnić taki spokój obec-
nie?... Miasto oszalało. Wydaje się, że jeszcze chwila
— a posągi z brązu również zeszkoczą ze swych
cokołów i popędzą za Loire... Mimo wszystko Mado
starła się uspokoić matkę, mówiła, że przeprowadzana
jest planowa ewakuacja stolicy, że Niemcy będą za-
trzymanymi — podobnie jak w roku czterastym — nie-
daleko od Paryża, że nadeszły wiadomości od Ludwi-
ka, który żyje i jest na tyłach. Lancier nie umiał
słuchać tego rodzaju opowieści, chwycił się za głowę
(d. c. a.)

Depesza zaginęła i Leo dowiedział się o urodzeniu
syna dopiero po dwu tygodniach. Halaśliwy w przy-
pływie szczęścia, odczytał list Leontyny wszystkim;
i kolegom w plutonie i porucznikowi Garcher i właście-
cielce traktierii i mieszkańcom osiedla, w którym stał
oddział; powielokrotnie powtarzał najważniejsze wiado-
mości: chłopiec ma wagę normalną, jest niezmiernie
wesoły, matka zapewnia, że jest podobny do ojca,
a pani Chardonnat — Leo ani rusz nie mógł sobie
przypomnieć, kim jest ta nadzwyczajna persona —
orzeka: „W życiu moim nie widziałam tak udanego
dziecka”...

Jedno tylko martwiło ojca: synkowi dano na imię
Robert. Nie było w tym nie niespodziewanego; przecież
jeszcze w jesieni postanowili, że jeśli będą mieli syna,
to nazwą go Robertem. Leo pojmował, że paryżanin
nie może mieć imienia Nuchim, ale teraz często wspo-
minał ojca; byłby rad choćby przez dźwięk imienia
wzkręcić cień zwiariowanego krawca ze Słobodki. No
i matce-staruszce będzie przykro, że wnuk nie otrzymał
imienia jej zmarłego męża... Cóż jednak zrobić: syn
jest Francuzem!... I Leo rzekł do kolegów: „Według
mnie — Robert to ładne imię”...

Następnego dnia postanowił napisać do Leontyny;
był to długi raport o szczęściu ojcowiskim. Listu nie
zdążył dokończyć — przybiegli Dubelet, prawie nie-
przytomny:

— Niemcy przerwali front!...
Wydawało się to taką bzdurą, że Leo zaklął: Dubelet
schlał się od rana!... Dokończył więc swoją listem,
starannie zaklepił kopertę i poszedł do osiedla. Tu zro-
zumiał wszystko. Droga płynęła niby roztopiona lawa:
kobiety z ręcznymi wózkami, samochody sztabowe,
autobusy, załadowane Belgami, miszki, artylerzyści,
celnicy, dzieci, które pobiegły rodziców, tabory, żoł-
nierze bez oficerów i oficerowie bez żołnierzy, furgony
z meblami, czołgi, stada krów — wszystko to ponie-
szło się za sobą, mknęło na południe. Obok drogi po-
niewierały się przewrócone samochody, stela, krzyny-
ki. Panika powstawała zjawiska i żadne rozkazy ni-
mogły już powstrzymać tego potoku. Nikt nie wiedział,
co właściwie się wydarzyło, że na tyły przerwały się



Tom. Pt. Strumyń - Wojtkiewicz

niemieckie czołgi, że saperzy nie zdążyli wysadzić
w powietrze mostów, że generałowie zostali przekupieni,
mówiono o kapitulacji dwu armii, o planujących mia-
stach, o potęgę Niemców; pogłoski mnożyły się po-
dobnie jak tłumy uciekających. Wojska nadchodzące
z południa napotykały tę masę oszalałych ludzi, prze-
rażonych prefektów, pobladłych ordynansów, którzy
starli się odszukać swoich generałów, kobiet histe-
rycznie miotających się dokoła zaprzęgów, samocho-
dów, ciągników w tumanach gryzącego, gorącego kur-
zu; więc żołnierze, którzy szli na front, zawrócili,
jeszcze bardziej powiększając paniczny pęd.

Ktoś krzyknął, że nie ma sensu uciekać: Niemcy —
na przdzie. Ale ludzie tylko przyspieszali kroku. Leo
uczestniczył w tym ogólnym ruchu na południe. Cios
był zbyt nagły; jeszcze tego ranka widział w swojej
wyobraźni różową i ciepłą Leontynę, dającą piśr syn-
owi. Wojna była za dziesiątą górą, w Norwegii... Co
się stało? Skąd Niemcy?... Przecież Francja jest sil-
niejsza, rzekł tępo do siebie i nienawistnie roześmiał
się: — oto, jak nas oszukiwano!... Miał ochotę podrzeć
gazetę, pobić Nivelle'a, wpaść do Izby Deputowanych
i tam dugo, ohydnie kłąć.

W noc, czując nieznośne zmęczenie, zwał się opa-
dł drogi na ziemię świtła, gdy się obudził. Spojrzał
na zapchaną samochodami drogę i od razu orzypomniał
sobie wszystko. Co za paskudztwo!... Nie odczuwał już

strachu, natomiast rosła w nim wściekłość. Uliżyło mu,
gdy wymyślał dwu laborystów, nieprzytomnie wydzie-
rających się, „Niemcy!” Umył się. Wśród owsa śpie-
wał ptak. I Leo — taki to już był z niego człowiek, nie
poddający się rozpacz — zaśpiewał w odpowiedzi ptak-
owi swoją ulubioną piosenkę:
— Śmierdzi — rzekł kolega. — Wytrzymać trudno!
Chodźmy przedzie!...
Leo pokornie ruszył dalej, tylko uważnie przyjrzał
się twarzy kobiety, która leżała przy ścianie. Pewnie
jest tu również i jej napis...

We wszystkich miastach i wsiach, przez które na-
stępnie przechodził, chciwie wpatrywał się w ścia-
ny, białe, szare, ceglaste ściany kościołów, zarządów
gminnych, szkół. Były tu: Jeanne, Ludwika, Denise,
Lucyna, Maria, Franciszka — Leontyny nie było.

Śmiał się sam z siebie: jak można odnaleźć jednego
człowieka pośród milionów! Ale pomimo to — szukał.